

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetési díj: Háromhastós petisior egyszeri hirdetése 30 fill. Többszörös hirdetésért jutányosabb. Nyilntér: minden sor 40 fill.

Az Eperjesi Széchenyi-körnek, az Eperjesi Tulipán-Szövetség — Magyar Védőegyesületnek és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Eperjesen, Szebeni-út 14. sz.

Kiadóhivatal: KÓSCH ÁRPÁD könyvnyomtató-intézete Eperjesen, Fő-utca 59. sz.

Az adóreform.

írta: dr. Flórián Károly.

V. A jövedelemadó.

Az adóreform új törvényei között a legnevezetesebb a *jövedelemadóról* szóló 1909. évi X. t.-cz. Egyenes-adóink ugyanis eddig mind a *hozadéki adók* csoportjába tartoztak, a menyiben bizonyos határozott vagyontárgynak (föld, ház, tőke) vagy foglalkozásnak, keresetnek (ipari, kereskedelmi üzlet) hozadékát vonták adó alá. Ezzel szemben az 1909. évi X. t.-czikkel meghonosított *jövedelemadó* az adóalanyok összes, bármely forrásból eredő, tiszta jövedelmét veszi szemügyre és vonja adó alá, és így teljesen fedi a jövedelemadónak *elméleti* fogalmát. Eddig is volt oly adónk, melynek nevében benne volt, hogy az «jöveldelmi adó», t. i. «*általános jöveldelmi pótdadó*», mely azonban neve ellenére is csak hozadéki adó volt, mivel mindössze bizonyos hozadéki adóknak: a házadónak, földadónak, kereseti adónak, tőkekamat- és járadékadónak, a nyilvános számadásra kötelezett egyletek és vállalatok adójának, valamint a bányaadónak különböző százaléka (10%—40%) főlemelésében állott. *A jövedelemadó tehát most lép fel először adórendszerünkben.*

Az 1909. évi X. t.-czikkel behozott jövedelemadó fokozatos, vagyis *progresszív*. Valamely adó ugyanis *arányos* (proporcziális) vagy *fokozatos* (progresszív) lehet. Arányos akkor, ha az adókulcs állandó, fokozatos pedig, ha az adókulcs növekvő. Arányos adó például a tőkekamatadó, mely szerint a kamattjövdelem minden 100 koronája után 5 korona az adó, vagyis az adókulcs állandóan 5%. Fokozatos ellenben az új jövedelemadó, melynél 900 korona jövedelemnél 5 korona az adó, vagyis 0.55%, 120,000 koronánál 6000 korona, vagyis 5%; az adókulcs tehát 0.55%-ról fokozatosan 5%-ra emelkedik. *A progresszív adó intézménye adórendszerünkben nem új, mert ilyen volt eddig is a IV. oszt. kereseti adó, melynél az adókulcs 1%-ról majdnem 10%-ig emelkedett. 100,000 korona adóalapnál pl. 9400 korona volt az adó, vagyis 9.4%. Bizonyos fokig a házasztályadó is a progresszív adókhoz sorozható.*

A jövedelemadó *alanyai*: fizikai (magyar állampolgárok és külföldiek) és jogi személyek, valamint a törvényben felsorolt vagyonszösszeségek (közbirtokosság, volt urbéri közösségek). A családos egyéneknek a törvény szerint tulajdonképpen a *háztartás* az adóalany, mert az adóköteles egyén jövedelméhez feleségének és a többi, a közös háztartáshoz tartozó tagoknak jövedelme hozzászámítandó. Ez az intézkedés a családnak *súlyosabb* megadóztatását jelenti, mert hiszen progresszív adóval van dolgunk. Két egyének tehát az adója növekszik, ha házasságot kötöttek, bár jövedelmük egyenlő maradt és inkább csak kiadásai emel-

kedtek. *Nem* adóalanyok ellenben a közkereseti és betéti társaságok, a székes- és társas-káptalanok. Ezeknek jövedelme ugyanis az egyes tagoknál kerül jövedelemadó alá.

Az *adómentességnek* a jövedelemadónál két csoportja van: *személyi és tárgyi*.

Személyi adómentességben részesül: a király, a királyné, az állam, a gyámpénztárak, a *kegyes célú alapok* és végül azok, kiknek évi összes jövedelme a 800 K.-t nem haladja meg. Ezzel az utóbbi rendelkezéssel a *léltminimum adómentesítését*, mely eddig adórendszerünkben ismeretlen volt, a törvényhozó keresztülvitte. Az eredeti javaslat a léltminimumot csak 600 K.-ra tervezte. A törvényhozás azonban ezt az összeget, a pénzügyi bizottság javaslatára, 800 K.-ra emelte fel. Ausztriában 1200 K. a léltminimum, viszont azonban a nálunk is szegényebb Olaszországban csak 250 lira. A mi viszonyaink között pénzügyi szempontból már a 800 K.-t is túlságos magasnak kell tekintenünk, mert hiszen az 1893. évi adatyűjtés szerint a *magyar birodalom összes 3,868,779 adózó polgára közül csak 241,397 egyén fizetett 600 koronánál nagyobb jövedelem után adót.*

Tárgyi adómentességet élveznek *többek között* a következő jövedelmek: az országgyűlés tagjainak járandóságai; azok a támogatások (apanázs stb.), melyeket adóköteles önként ad a lemenőknek, felmenőknek vagy oldalrokonoknak; a *munkásbiztosító pénztáraktól* élvezett segélyek és járadékok; a tényleges szolgálatban lévő *katonatisztek* fizetése; pénzügyőri legénység, *rendőrök* járandóságai, tanulóknak magántanításból eredő jövedelme.

Adóköteles az adóalanyok *összes* jövedelme, bármely forrásból fakad, és akár készpénzben, akár valamely más, értékkel bíró, előnyben áll (pl. a saját házában való lakás, illetményképp járó gazdasági cikkek). A *nyers* jövedelemből a törvényben megengedett tételek levonhatók. Így kerül ki az adó alá *eső tiszta* jövedelem.

1. A *földbirtoknál* az adó alá kerülő jövedelem *nem* a kataszteri tiszta hozadék, hanem *önkezelés* esetén: a *valóságos* tiszta jövedelem. Ennek kiszámításánál a szokásos haszonberek veendő figyelembe. *Bérbeadás* esetén nyers jövedelem a haszonbér, melyből még le lehet vonni a törvényben felsorolt kiadásokat (pl. adóssági kamatokat, épületek tatarozási költségeit stb.).

2. A *házbirtoknál* a jövedelem kiszámítása különböző, a szerint, a mint az házbéradó vagy házasztályadó alá esik. *Házbéradó* esetében a nyers jövedelem a házbér, melyből a tiszta jövedelem kiszámítása végett levonhatók: a tatarozásra és karbantartásra *tényleg* kiadott összegek, a *vízvezetési*, kéményseprési, kapualjvilágítási, járdatisztítási és egyéb mellékköltségek. *Házosztályadó* esetében a nyers jövedelmet a helyi viszonyok alapján kell meg-

becsülni, melyből a fent felsorolt tételek levonhatók.

3. *Ipari, kereskedelmi foglalkozásnál, bányászattal* jövedelemnek a törvény azt az összeget veszi, melyet az általános kereseti adónál adóalapul már megállapítottak. Ebből azonban még egyes tételeket le lehet vonni. Így: az adóköteles által fizetendő, bár *nem* üzleti adósságok kamatait, életbiztosítási díjakat 200, illetve 400 K. évi összeg erejéig.

4. A *részvénytársaságok és szövetkezetek jövedelme* nagyjából akként számítandó ki a mérlegből, mint azt ezeknek a vállalatok kereseti adójánál láttuk, a különbség többek között az, hogy itt *nem* lehet levonni a föld- vagy házbirtokból eredő, továbbá az *adómentes* vagy adóköteles belföldi értékpapirokból eredő jövedelmet. Ennek megfelelően viszont *nem* kell a mérlegszerű nyereséghez *hozzáadni* a házadó alá eső épületek után értéktörlesztésre, valamint az ingatlanok karbantartására fordított kiadásokat. Az eképpen kiszámított jövedelemből még levonható az alaptőkének 3 1/2%-a. A vállalat tárczájában lévő értékpapírok árfolyamának emelkedése vagy csökkenése számításba nem vehető. Ha azonban az árfolyammal bíró értékpapírokat *tényleg* alacsonyabb árfolyamon adták el, mint a melyen beszerezték, ez a veszteség levonható.

5. A *tőkevagyonból* eredő jövedelemnek tekintendő a tőkekamat- és járadékadó alá eső jövedelem, továbbá *részvények osztalékai, adómentes kötvények és záloglevelek kamatai, postatakarékpénztári betétek kamatai*.

6. *Szolgálati viszonyból származó járandóságnak* tekintendő a köz- vagy magánszolgálatban állók fizetése, bére, zsoldja, tiszteletdíja, *lakpénze* (eddig adómentes volt), működési pótléka, jutaléka,apidíja stb., valamint a jelzett alkalmazottaknak, valamint a katonatiszteknek, pénzügyőri legénységnek és rendőri legénységnek, valamint ezek özvegyeinek és árváinak *nyugdíjai, kegydíjai* stb. *Adómentesek* ellenben azok a járandóságok, melyek meghatározott hivatali kiadással kapcsolatosak. Ilyenek a működési pótlék, időlegesapidíj, lótarási átalány stb. A *magánalkalmazásban* lévőknél azonban az ilyen illetmények *csak az a része* adómentes, mely a reá háramló kiadások fedezésére szolgál.

A *távollevőket* a törvény *súlyosan* adóztatja meg, a mennyiben a föld- vagy házbirtokból eredő jövedelmét *háromszorosan* számítja. *Távollevők* azok, a kiknek az ország területén belül állandó lakhelyük és háztartásuk nincs, és az ország területén a kivetést megelőző évben legalább *négy hónapot* nem töltenek. Vajjon sikerül-e ezzel a rendelkezéssel a *milliomos nagybirtokosokat* sújtani, vagy pedig csak a *szegény kivándorlót* fogja-e ez érni, — ma még el nem dönthető.

Az *adó tétele* 800—900 K. jövedelemnél 5 K.; 900—1000 K.-nál 6 K.; 2000—2200 K.-nál

25 K.; 3000—3200 K.-nál 44 K.; 4000—4400 K.-nál 76 K.; 4800—5200 K.-nál 96 K.; 6000—6600 K.-nál 144 K.; 9800—10600 K.-nál 290 K.; 48000—52000 K.-nál 2120 kor.; 116000—120000 K.-nál 6000 K.; 120000 K.-án felül 5% fizetendő akként, hogy a fokozatok 5000 K.-ként emelkednek.

A kinek 7000 K.-nál nagyobb *szolgálati illetménye van*, még külön *jövedelem-adópótlékot* fizet, melynek kulcsa 0 2%-ról 6%-ig emelkedik.

Állami és közalapítványi kinevezett *tisztviselőknek*, valamint ezek özvegyeinek és árváinak járandósága a jövedelemadón és az orsz. betegpótlási pótladón kívül *egyéb adóval* (pl. községi pótladóval) *nem* terhelhető.

A szolgálati illetmények után járó jövedelemadótól eltekintve, a *jövedelemadó után általában semmiféle más állami vagy helyhatósági adó, illetőleg pótladó ki nem vehető.*

A *részvénytársaságoknál és szövetkezeteknél 15,000 K. jövedelemen felül az adó kulcsa fokozatonként változatlanul 3%*. Ez a kedvezmény azonban nem vonatkozik a *szállítási*, valamint a *hitelüzlettel* foglalkozó részvénytársaságokra és szövetkezetekre.

A jövedelemadó, mint *személyi adó*, az adózók *személyes viszonyait* is tekintetbe veheti, a mi eddigi *tárgyi* (real) adóinknál lehetséges nem volt. Így már láttuk, hogy a jövedelem csekélyisége (800 K.) adómentességben részesül. Az ennél nagyobb, de azért mégis oly alacsony jövedelmeket, melyekben nagyobb adóerő nem rejlik, alacsony adókulcsal rója meg a törvény, hiszen 2000 koronánál a kulcs még csak 1%. Láttuk továbbá, hogy az adósságok kamatai, melyek az adóalanyt terhelik, levonhatók. Érdekes a törvénynek az az idevágó rendelkezése, melylyel a *nagyobb családot* és az azzal járó terheket veszi figyelembe. Ha ugyanis valamely adózó, a kinek jövedelme 8000 K.-nál nem nagyobb, *kiskorú gyermekeit* vagy *törvényes kötelezettség* alapján más hozzátartozóit eltartja, akkor az adóterhek *mérséklendők*: egy fokozattal, ha két vagy három ilyen családtagja van; két fokozattal, négy vagy több családtag esetében. *Ez a kedvezmény állami,*

köztörvényhatósági és községi alkalmazottaknak ezen illetményeik után fizetendő jövedelmi adójánál *nem alkalmazható*. A törvény figyelembe veszi továbbá az adóköteles és hozzátartozóinak *betegségét*, katonai *fegyvergyakorlatra* való behívását, az *elemi vagy egyéb csapásokat* és egyéb *rendkívüli körülményeket*, de csak a fent 1—3. alatt említett jövedelmeknél.

A budapesti Kossuth-ünnep.

Országos ünnepség keretében helyezték át november 25-ikén a budapesti Kerepesi-, illetőleg most már Kossuth-temetőben, Kossuth Lajosnak és hozzátartozóinak 15 évvel ezelőtti ideiglenes sírban elhelyezett földi maradványait a nemzet adakozásából emelt, fényes, monumentális mauzoleumba. Az előző napon a családtagokat helyezték örök nyugalomra a különböző egyházak szertartásai szerint. D. e. 1/2 11 órakor kezdődött a főváros által nov. 25-ikén rendezett s Kossuth Lajosnak szentelt főünnep, melyen Sárosvármegye s az eperjesi ev. Kollégium is képviselve voltak. A vármegyétől ki voltak küldve Tahy József alispán vezetésével alatt négyen, a Kollégiumot pedig Tahy József h. felügyelő, *Szutorissz* Frigyes koll. igazgató és dr. *Obal* Béla tanár képviselték, míg a kollégiumi összes ifjúság képviselőjében *Antal* Pál jogászt. elnök és *Rochlits* Dezső alelnök jelentek meg. A Kossuth-család, a kormány, a főrendiház, a képviselőház, a függetlenségi és a fűg. Kossuth párt, a 48-as honvédek, Monok község, Kossuth szülőhelye koszorúja után *Szutorissz* Frigyes tette le a Kollégium hatalmas babérkoszorúját szép beszéd kíséretében. Ebben hangsúlyozta, miképp a Kollégium büszke arra, hogy Kossuth Lajost, mint joghallgatót, három éven át (1816—1819.) a magáénak nevezhette. A tanítványból mester, az egész nemzet mestere, lett; az ő szelleme ma már közös kincse a magyarnak; annál nagyobb kegyelettel ápolja azt a Kollégium, mely Kossuth egyéni kifejlődésére nem csekély hatást gyakorolt. Az ifjúsági kiküldöttek az idő előrehaladott volta miatt nem várhatván be, míg a sor rájuk kerül, hanem tovább utaztak a pécsi diákkongresszusra, az ifjúság koszorúját dr. *Obal* Béla helyezte el a sírra. Lendületes beszédében kifejtette, hogy miként a nemzet életében egy Thököly, egy Rákóczi és Kossuth Lajos erős lánczot, védővonalat képeznek, melyen megtörtött Bécsnek nemzetrontó hatalma, úgy a kollégiumi ifjúság történetében is egymás mellett állanak e nagyok: Thököly és Kossuth, mint a Kollégium neveltjei, Rákóczi, mint a Kollégium egyik patronusa, s a Kollégiumot nem hiába díszíti a vértanúk szobra: az ő, meg nem alkuvó szellemük él a Kollégium ifjúságában, de él főleg annak tanári karában, mely a nemzeti eszmét, a vallási és politikai meggyőződés szabadságát akkor is hirdette, mikor ezért a jutalom száműzetés és fejesztés volt. Az ünnepély impozáns lefolyású volt s az eperjesiek szereplése feltűnést és elismerést keltett.

Az Eperjesi Sakk-kör jövője.

Csöndben, szerény körülmények között és szerény eszközökkel alakult meg, két évvel ezelőtt, a sakkjáték pártolása végett az Eperjesi Sakk-kör. Harmadszor rendezett már a kör helyi versenyt tagjai részére és más érdeklődők bevonásával. Az érdeklődés nem olyan nagy, mint a hogyan azt más városokban látjuk. Pedig, ha társadalmunk a testét edző tornára súlyt fektet, akkor mulasztást követ el, ha a szellemi tornaként régen elismert sakkjáték nagyobb fokú művelésétől elzárkózik. Az emberiség mindenféle szórakozást ismer, a melyekkel kiki szabad idejét eltölti. Kártya, kuglizás, biliárd, a testi sportok különféle fajtái: valamennyien hivatván különösen a férfinemnek szórakoztatására. Hogy ezek közül melyek az úgynevezett nemesítő hatású játékok, azt köztudomásúnak hisszük; tehát arról tárgyalunk felesleges volna. Hogy a kártya nem az, kétségtelen. Viszont, hogy a sakk a nemesebb játékok egyike, szintén ismert dolog. Ha tehát, a kártya helyett, a sakkot ajánljuk a szórakozni akarók figyelmébe, úgy véljük, hogy jó dolgot cselekszünk.

A sakkjáték félig-meddig tudományszámba is megy. Persze a kártya-kapacitás ezt a kártyajátékokra is mondhatja. És el kell ismerni, hogy pl. a kalábrász mostani, bonyolultabb szabályai és figurái szintén nagy gyakorlatot és ügyességet követelnek a játékostól. De azért ez mégsem olyan természetű tudás, mint a hogyan ez a sakknál megkivántatik. Terjedelmes volna előadásunk, ha párhuzamot kellene vonnunk e kétfajta játék között. Ki kell azonban emelnünk egy körül-

ményt, a mely a mérleget lényegesen a sakk javára billenti.

A kártyajáték u. i. csak akkor ér valamit, ha pénzre megy. Vagyis a nyerő, előre meghatározott tarifa szerint, kap bizonyos pénzösszeget a veszítő féltől. S az anyagi nyereség utáni vágy az, a mely a játékosokban a játékszenvedélyt tüzezi; még ha mogyoróban is fizeti a veszítő fél a veszteséget. Ha a nyerő nyerhet, akkor még a «durák» nevű kártyajáték is szellemes és szórakoztató; ha pedig nyerni nem lehet, akkor a legnagyobb raffinériával össze-visszabogozott alsós is unalmas. Nőknél, sőt gyermekeknel is, a kikben pedig a nyereszkeségi hajlam természetstérileg alig van meg, rendszerint csak úgy látunk kártyajátékot ha legalább dióba megy a mérkőzés.

A sakknál erre szükség nincsen. Nem tagadható ugyan, hogy az emberi gyöngeségek közé tartozó nyereszkeségi vágy, ha kielégítésre találhat, ennél a játéknál is fokozni képes a játék iránti kedvet, de általánosan ez sem áll. Talán a sakkjátékosok 50%-ára tehető azoknak a száma, a kik egyáltalában *nem* hajlandók nyereségre játszani. Vajjon a kártyánál előfordul ez?

A sakkjáték szórakoztató tulajdonsága tehát nem föltételez nyereségre való kilátást. Hogy ez igaz, erről meggyőződhet bárki, ha sakkot játszókat megfigyel. Nem is kell hozzá úgynevezett szenvedély, hogy valaki egy-két órát e játék mellett naponként eltöltsön. De van rá példa, hogy egyik-másik játékos azzal egész délutánt is eltölt. Természetesen nem jöhet számba a túlzás, mert a jóból is megárt a sok.

Egyszóval, közönségünk körében az Eperjesi Sakk-kör meg inálta a kezdetet, s már csak a közönségen múlik, hogy a Kör virágozzék is.

Ha a város a tornázás érdekében áldozatot birt hozni, még pedig aránylag nagy áldozatot, talán nem szerénytelen az az óhaj, hogy ez a Kör is vár támogatást, ha nem is azonnal, de a közel jövőben. Több vidéki városban az ottani sakk-körök, városaik segítségével, országos sakkversenyt rendeztek. S mindig a versenyek méreteitől függ az illető játék avagy sport föllendülése. Az aviatikának is ez a nyitja. Repülőversenyek nélkül *Blériot* és társai sem bírnának érvényesülni, s a repülés problémáját sem lehetne megoldás felé vinniök.

Eperjes város eddig csak sportversenyeknek színe helye volt. Tudjuk, hogy milyen fölemelő érzés volt, valahányszor az ország tornászainak színét-javát együtt láttuk. Minden város, fővárosunkat sem véve ki, egymást felülmulni igyekszik abban, hogy az emberek kivált, elsőit, legalább rövid időre, magához csalogassa. Célját, erkölcsi s anyagi előnyeit e törekvésnek fölőleges volna kifejtenuk.

Hiszszük, hogy sakk körünk várakozásában csalódnai nem fog, s reméljük, hogy Eperjesen a nemzetközi versenyekből is győztesen kikérülő, országos sakkmatadorokat is lesz még alkalmunk látni. *Dr. W. E.*

EGERJESI SZÉCHENYI-KÖR.

A Kör szabad-liceumának

II. tagozatában *november 28-ikán*, vasárnap lesz a harmadik előadás, a melyen szaval *Rosta* Pál, *Slajcho* Mihály folytatja megkezdett előadását «A világegyetemről» (1. a Föld, 2. a Nap és üstökösök, 3. a bolygók).

Az első tagozatban dr. *Eöttevényi* Nagy Olivér három előadást tart a vármegyeház nagytermében: «*Az alkotmány és az abszolutizmus harcza Vilagos után*» czímen, december 7., 10., 14-ikén d. u. 6 órakor.

Az összes előadások belépődíjmentesek.

Az első francia estély

december 7 helyett, mely napon dr. Nagy Olivér tart felolvasást, *december 14-ikén*, kedden d. u. 6 órakor fog megtartatni.

A Kör zene- és képzőművészeti szakválasztmánya decz. 1-ei háziestjének műsora:

1. WEBER C. M.: *Nyitány*, «Oberon» cz. operájához. Előadja a helybeli cs. és kir. 5. gyalogezred zenekara, *Hoffmann* Ferencz karmester úr vezetésével.
2. a) BIZET: *Habanera*, «Carmen» című operájából; b) *Románcz* («Kennst du das Land»), «Mignon» cz. operájából. Éneklí a Kör vendége, *Alföldi* Irén úrhölgy operaénekesnő Prágából, a cs. és kir. 5-ik gyalogezred zenekarának kísérete mellett.
3. *Székely N. hegedű-művész* úr. Zongorán kíséri *Kaldi* Soma úr.
4. a) RÜCKAUF A.: «Az almafa alatt», dal; b) FAZEKAS: «Itt a tavasz»; KURUCZ: «Nem siratlak, nem kérdezlek»; KURUCZ: «Körös vize zavaros»; Éneklí a Kör vendége, *Alföldi* Irén úrhölgy operaénekesnő Prágából, *Kaldi* Soma úr zongorakísérete mellett.

Jön nap...

Jön nap, hogy elhálnak a vágyak,
Hogy alszik, szunnyadoz a lelkem;
Hogy azt hiszem: már elfeledtem —
S gyötrött szívemre újabb álmok várnak.
Elmúlt az átok: kálváriám' járnai;
S a gyógyuló seb megszűn' végre fájni!

S jön nap... oh jön a szörnyű másnap,
Hogy kitör szívem beteg láza;
Hogy elepedek megalázva,
Hogy fojtogatnak a tört szárnyú vágyak;
S hogy rémült kinnal zokogja a lelkem:
Oh, soha-soha jobban nem szerettem.

Ha összehoz még...

Ha összehoz még a sorsunk egymással,
Én álmaim örök, szerelmes tárgya, —
Kitör-e még a lelkünk régi vágya?
Jösz-e hozzám a régi lángolással?

Megtaláljuk-e még az édes multat
Hosszú, meleg, erős kézsorításban? —
S szemünk önfeledt felragyogásában
Szerelmünket, az áldva megújultat?!

Vagy állunk némán, idegenüi, félve
S dermedten érezzük, hogy közénk fért a végzet,
S mindennek vége?!

Hogy fájó lelkünk izzó, vad parázsa
Csak éget minket mondhatatlan kinnal,
De nem hajt lángra!

S hogy bűnös-könnyelműen elprédáltuk,
S most temetjük, önvádolva, sirva
Az édes ifjúságunk! *Fried Margit.*

5. Székely N. hegedű-művész úr. Zongorán kíséri Kaldi Soma úr.
6. VERDI: Második finálé, «Aida» című operájából. Előadja a helybeli cs. és kir. 5. gyalogezred zenekara, Hoffmann Ferencz karmester úr vezetésével.

Kezdeté este 6 órakor.

A következő háztetők:

1909. decz. 15. estély rendezője	Kaldi Soma.
1910. jan. 26. „	Nikelszky Zoltán.
febr. 9. „	Becht József.
23. „	dr. Ferbstein Károly.
márcz. 9. „	Matherny Gusztáv.

A zeneiskola látogatói ingyenes helyet kapnak a Kőr zeneestélyein.

SZÍNHÁZ.

Társulatunk Eperjesen való őszi szereplésének immár utolsó szakához érkezett. Decz. 1-jén már Lőcsén játszik. Közönségünk ezúttal újból sajnálattal látja, hogy őszi idényünknek hatheti tartama túlrövid. Indokolatlannak látjuk ezt, mert a közönségnek állandó és nagyfokú érdeklődését tapasztaltuk; s igazán furcsa, hogy míg a városunknál sokkal kisebb Iglón a társulat őszi két teljes hónapot tölt, addig Eperjesen mindössze hat hetet. Az őszi idény meghosszabbítását tehát színügyi választmányunknak újból figyelmébe ajánljuk. Ellene egyébként ismét halljuk azt a panaszt, hogy a műsor megállapítására túlságos és egyoldalú befolyást gyakorol. Ezt a kifogást, reméljük, nem kell majd közönségünknek ellene jövőre is emelnie. A műsor egyébként újabban gyengült: csupa reprimé és régi darabokat láttunk; mindössze egy újdonság került színre, ellenben az igazgató által beköszöntőjében ígért több új darab előadása — nem tudjuk, mily okból — elmaradt.

Szombaton, vasárnap este és szerdán «Az ember tragédiája»-t láttuk megfelelő kiállítás- és jó előadásban. A 12 kép gyors egymásutánban pergett le. Az új díszletek, csinos öltözékek és általában a szép kiállítás a hatást emelték. A két első előadást zsúfolt ház nézte végig. Ádám, Éva és Lucifer szerepeiben Földvári, Holéczy Ilona és Ács igazán jól nyújtottak, és minden tekintetben dicséretet érdemelnek; s ha Holéczynál a folytonos szavalás és páthosz, Földvárinál pedig a nyelvhibák megszűnnek, a hatás még nagyobb lesz. Különösen tetszetek a következő képek: «Egyiptom», «Athén», «Róma» és «Páris». Ez utóbbiban a «Marseillaise» a karzati közönségnél tomboló éljenést és újrázást provokált. A fenti szereplőkön kívül elismerésemelől alakitást nyújtottak: Martinek Ilonka, Feéry Ilus, Fehér, Telekán, Madas és Jeszenszky. A «Róma» képben szereplő hölgyek (Verő I., M. Balogh L., Feéry I. stb.) gyönyörű látványt nyújtottak.

Vasárnap d. u. a «Tatárjárás», hétfőn az «Ördög», kedden a «Táncos huszárok» került színre az ismét előadásban.

Csütörtökön «Az elvált asszony» bemutatóját láttuk. Behízelt, kellemes zene, ügyes, szellemes, de meglehetősen sikamlós szöveg jellemzik Fall Leónek ezt az új operettjét. Közönségünk rokonszenvesen fogadta. Telt ház volt, igazolván, hogy a közönséget az újdonság vonzza. Bandy Rózsi elegáns megjelenése, csengő, gyönyörű éneke sok élvezetet nyújtott; Sz. Végh Gizi igazán kedves és ügyes volt, s éneke és tánca is nagyon tetszett. Igen jó és mozgékony volt Ács; ötletes, elegáns és szellemes Madas; jól megállta helyét Sugár Gy., Martinek Ilonka, Telekán és M. Balogh Leona is.

Penteken a «Kedélyes paraszt» operett ment.

Szombaton «Az elvált asszony» került színre.

A hátralevő előadások műsora: vasárnap d. u.: «Táncos huszárok», este: «Faluroszka». — Hétfőn: «A gyermek» és kedden, utolsó előadásul: «Az elvált asszony», Vida Ilonka (mint vendég) felléptével.

HIREK.

— Pápai jubileum. X. Pius pápa püspökké szenteltetésének 25-ik évfordulója nov. 16-ikán volt. A kassai r. kath. egyházmegye püspöke, dr. Fischer Colbric Ágoston, XI. sz. körlevelében elrendelte: hogy

ezen emlékezetes jubileumot egyházmegyéjének minden temploma nov. 21-ikén, vasárnapon, méltó módon megünnepelje, hogy a kath. hívek szeretet és hála kapcsán küldhessék fohászaikat a kath. egyház feje hosszú életéért, A pápai jubileumot nagy fénytel ünnepelték meg az eperjesi r. kath. templomokban is.

— Kitüntetés. Mária Valéria főhercegnő, a Magyar Vöröskereszt-Egylet legfőbb védasszonya, özv. Menesdorfer Károlyné szül. Heyl Laurát, a Vöröskereszt-Egylet gölnczbányai fiókegylete elnökét, az egyesület körül szerzett érdemeiért sajátkezű aláírásával ellátott díszokirattal tüntette ki.

— Új egyházfelügyelő és új iskolák. Jakabvágása evang. egyházközsége felügyelőjéül dr. Hamborszky Béla eperjesi ügyvédet megválasztván. Hajdú János sárosi ev. főesperes öt nov. 14-ikén tisztbe ünnepélyesen beigtatta. Ugyanekkor avatta föl a főesperes az egyházközségnek díszes, új iskoláját, mely alkalommal dr. Tergina Gyula kir. tanácsos, tanfelügyelő is jelen volt. — Magas község új r. kath. iskoláját nov. 14-ikén avatta föl Tost Barna püspöki titkár és Teglásy József plébános.

— Hymen. Szuchy Emil g. kath. lelkész nov. 16-ikán nőül vette Mihalovich József g. kath. lelkész, szentszéki tanácsos leányát, Lolát (Sajószöged). Az egyházi esketést dr. Repák Jenő theol. tanár, eperjesi főegyházmegyei tanfelügyelő, végezte.

Dr. Praesenszky Sándor bártfai ügyvéd nov. 24-ikén tartotta az ottani evang. templomban esküvőjét Wiedmann Gusztáv városi mérnök leányával, Irénnel.

Duszik Lajos szatmárnémeti evang. lelkész eljegyezte Csernik András tekintélyes iparos leányát, Mariskát (Nyíregyháza).

Biegel Ottokár kassai fodrász eljegyezte Lichvár Annuskát Eperjesről.

Goldberger Miksa Eperjesről eljegyezte Friedman Ilonkát Felsősebesről.

— A Rákóczi Kath. Kőr november 28-ikán (vasárnap) d. u. 6 órakor felolvasó- és zeneestélyt rendez, melynek műsora a következő: 1. a) Grieg, Op. 14: «Pièces Symphoniques». Zongorán négy kézre játsszák Novák József és Roják Nándor. b) Chovan, Op. 4, Nr. 2: Magyar táncz. Hegedűn játssza Novák József. 2. Pósa Lajos: «Szeresd a földet!» Szavajla Divald Klárka. 3. «A munka és a munkáskérdés.» Írta és felolvassa Agoston Károly. 4. Tutsek: «Szerajevói induló». Előadja a g. kath. tanítóképző-int. zenekara. Belépti-díj nincs.

— Az Eperjesi Kereskedők Társulata minden kedden esti 9 órakor tartja heti-összejövetelét saját helyiségeiben.

— Kegyúri ügy. Sárosvármegye közigazgatási bizottságának legutóbbi ülésében a karácsonnzei r. kath. plébánia kegyúri járandóságainak megállapítására vonatkozó ügy vitát idézett elő. Az ottani volt plébános u. i. a párbér és a kegyúri járandóságok megállapítása iránt a főszolgabíróhoz kérvényt adott be. A főszolgabíró határozata ellen hoszú Gábor kúriai bíró felebbezett, mire az alispán az ügyet bírói hatáskörbe utalta; de újabb felebbezés következtében a vallás- és közoktatásügyi miniszter az ügyet a közigazgatás hatáskörébe tartozónak jelentette ki azzal, hogy a közigazgatási eljárás befejezése után a bírói út tenmarad. Ezután a főszolgabíró új határozatot hozott. Ezen határozat elvi részét az alispán is helybenhagyta, egyebekben pedig a határozatot feloldotta és további nyomozást rendelt el, kimondván, hogy figyelemmel kell lenni a f. é. márcz. 2-ikán, 1070. sz. a. kelt vallás- és közokt. miniszteri rendeletre is, mely szerint a nem-katholikusok a párbér és egyéb kegyúri terhek fizetése alól végleg fölmentetnek. Az ottani birtok előbb Semsey-féle nemesi birtok volt, de utóbb parcellázatván, nagyon sok tulajdonos lett úgy, hogy igen bonyolult helyzet állott elő. Bánó Aladár vm. főjegyző indítványozta, hogy az alispán határozata helybenhagyassék, a határozata feloldó része ellen beadott felebbezés pedig visszautasíttassék. Dr. Mariássy Béla azt javasolta, hogy miután fenti rendelet csak a párbérre vonatkozhatik, ellenben a törvényerejű jogszokáson alapuló kegyúri kötelezettségre nem, a határozat olyképp mondassék ki, hogy a min. rendelet szerinti mentesség csakis a párbért illetően lesz alkal-

mazandó. Dr. Schmidt Gyula nem járul hozzá ezen nézetű, mert a jogegyenlőséggel és a liberálizmussal ellenkezőnek tartja azt, hogy más-vallásúak is fizessenek járandóságokat. Piller Kálmán és Bornemissa Lajos csatlakoznak Mariássy javaslatához, mert a kegyúri jog a hívek és a plébános közt úgyis rendkívül sok ellentétet okoz, és eddig is bevett szokás volt, hogy ha birtokot pl. izraelita vett meg, az is fizette az ingatlanhoz kötött kegyúri terheket. Bánó Aladár és Taky József alispán szintén hozzájárulván Mariássy módosítványához, a bizottság az alispán határozatát ezzel a változtatással helybenhagyta.

— Teaestély. Az eperjesi Izr. Nőegylet decz. 4-ikén este 8 órakor, a városi Vigadó nagytermében, népkonyhája javára jótékony célú teaestélyt rendez. Városunknak ezen leghumánusabb jótékony intézménye, mely november 16-ikán kezdte meg ez évben különösen igénybevett tevékenységét, a mennyiben már most is — a téli hidegek beállta előtt — naponta 65—70 szegényt lát el valláskülönbőség nélkül meleg étellel, és nyújt nekik fűtött hajlékot, azonkívül 14 szegény tanulóknak is ellátást ad, — méltán megérdemli a közönség pártfogását. Kívánatos volna, ha a nagyközönség mentől nagyobb számban látogatná a teaestélyt, hogy így az igazán csekély belépődíjjal hozzájáruljon a humánus intézmény fentartásához.

— Ajándék a hazafias közönségnek. Az aradi tizenhárom vértanú vesztőhelyének megváltására és a hősközhöz méltó monumentum emelésére rendezett sorsjáték iránt, a mely páratlan nyereséylekkel kecsegteti a sorsjegyvásárlókat, ország-szerte nagy érdeklődés mutatkozik. Damjanichné levele oly mély hatással van a közönségre, hogy napról-napra tömeges sorsjegyrendelések érkeznek a bizottság központi irodájához (Budapest, VII., Akácfa-utca 30.). A bizottság újabban elhatározta, hogy minden 30 darab 1-koronás vesztőhelysorsjegy vásárlójának, hálából, ajándékkal azonnal megküldi Vargha Ottónak 20 korona értékű, pompás díszkötésű, képekkel gazdagon illusztrált, hatalmas díszművét: «Az Aradi Vértanúk Albuma»-t. A mellett tehát, hogy a sorsjegyvásárlóknak nagyértékű nyereményekre is kilátásuk van, mindjárt olyan ajándékok is jutnak, a mely körülbelül egyenértékű a 30 sorsjegy árával.

— Vasúti ügyek. A kassa—sátoraljaú helyi vonalon kilátásba helyezett 4. vonatpár, a kereskedelemügyi miniszternek a kassai kereskedelmi és iparkamarához intézett válasza szerint, a jövő évi nyári menetrendben már életbe lesz léptetve. A kassa—hegyaljai h. é. vasút vonalán negyedik vonatpárnak közlekedtetése ügyében a minisztérium a kérelmet nem teljesítette, mivel a forgalmat az eddig bevezetett vonatok is képesek lebonyolítani. — A miskolci üzletvezetőség az ottani kereskedelmi kamarának a dobsina—budapesti közvetlen kocsiszaállítását sürgető kérelmére ezt a választ adta: «Minden közvetlen kocsiszaállításra többé-kevésbé vonatkozású idét elő, és éppen a nagyközönség érdeke, hogy azok, a mennyire csak lehet, kiküszöböltsenek. Ha időnként sikerül egyet-egyet forgalmon kívül helyezni, vívmánynak tekintjük, és annak ismételt forgalombahelyezését tőlünk telhetőleg igyekeznünk megakadályozni.» E szerint az üzletvezetőség a budapest—kassa—eperjesi, nemrég megszüntetett kocsinak visszaállítását sem fogja, valószínűleg pártolni. Ez álláspontja azonban téves és a nagyközönség érdekeire föltötte sérelmes.

— Tanárok vizsgálatai. Deak János és Draskóczy Lajos, az eperjesi evang. theol. akad. tanárai, a múlt héten Budapesten, a br. Frónay Dezső egyetemes egyházi és iskolai felügyelő elnöklele alatt szervezett tanárvizsgáló-bizottság előtt, a theologiai tanári vizsgálatot jó sikerrel letették.

— Halálozás. November 26-ikán hunyt el Goldberger Márk helybeli kereskedő, életének 64 ik évében. Temetése nov. 28-ikán, vasárnap d. e. 10 órakor megy végbe a Főutca 138. sz. gyászházban.

— Eredeti mikulások Theiss játék-kereskedésében kaphatók.

— Deczemberi érettségi Eperjesen. A tiszaí ág. h. ev. egyházkerületben a deczemberi javító, pótló és kiegészítő érettségi vizsgálatok az eperjesi ág. h. ev. főgimnázium érettségi-bizottsága előtt fognak megtartatni. A vizsgálatok ideje: deczember 13., 14-ikén írásbeli, 15-ikén szóbeli. Jelentkezni kell

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utászabotok is kínálnak, kérjünk mindenképp „Roche” eredeti csomagolást.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testet, megújítja a köhögést, váladékot, elfáradtságot.

„Roche”

Magas orvosi rendűre a gyógyszerész-tud. — Az Országos — — — — —

frásban az igazgatónál december 1-jéig; személyesen december 11-ikén d. u. 4 órakor, (a pótló és-kiegészítő érettségi vizsgázóknak), illetve december 14-ikén d. u. 4 órakor, (a javító érettségi vizsgázóknak) a főgimnázium tanácskozó-termében. A VIII. osztály magán- és javító vizsgálatai december 11., 12-ikén fognak megtartatni. *Gömör* János, igazgató.

— **Bál.** Mint beavott forrásból értesülünk, a farsangban nagyszabású bált fognak rendezni a *Széchenyikör és a Sárosmegyei Magyar Közművelődési Egyesület javára*. A rendezőség élén vármegyénk szeretett főispánjának köztiszteletnek és népszerűségnek örvendő neje áll. A rendezőség *január 15-ikére* tűzte ki a bált.

— **«Sárosvármegye földrajza»** V. kiadás. Írta *Keményi Lajos*, átdolgozta *Chityi Pál*. Vármegyénk új közigazgatási beosztása szükségessé tette, hogy népiskoláink III. oszt. számára olyan földrajzi kézikönyvet frassék, mely a változott területi viszonyokat a térképek által láthatóvá teszi; továbbá, hogy a nem-magyarajkú tanulók, az irány egyszerűsége, világossága, a lelki fejlettséghez mért gyermekies kifejezések által, az alapfogalmakat minden nehézség nélkül elsajátítsák. Ezen új kiadás jóváhagyás végett a vallás- és közoktatásügyi minisztériumhoz fölterjesztett. Figyelmeztetjük a tanítókat, hogy kézirataikból való tanítás vagy nem engedélyezett tankönyvek használata el van tiltva.

— **A karácsonyi occasio** december 1-jén kezdődik és a hó végéig tart. Rendkívüli olcsó árban eladásra kerülnek az idényből kimaradt legújabb női gyapjú-ruhakelmék, delainok, batiszok, blouse-kelmék; szőrme-árúk, boa, gallér és karmantyúk. Legjobb alkalom olcsó ruhák beszerzésére *Zavatsky Szilárd* divat- és vászonkereskedésében Eperjesen.

— **Az Eperjesi Tanári-kör** dec. 4-ikén, szombaton, d. u. 5¹/₂ órakor a vármegyeház nagytermében felolvasó-estélyt tart. Műsora a következő: 1. Szavalt. 2. Előadást tart *Stark Zsigmond* gépészmérnök, a villamtarulat igazgatója, «A levegő meghódítása» címen (vetített képekkel és kísérletekkel), 3. «Magyar dalok», előadja a koll. főgimn. Zenekör.

— **Ruhák** a legszebben tisztítatnak és festetnek *Haltenberger Béla* ruhafestő-gyárában, Kassa. Képvisele Eperjesen *Theiss Ármán* czég által.

— **A tudományos esték nov. 22-ikén** folytatódottak. A vita dr. *Erekly István*nak az előző két estén a magyar, meg a francia és az angol közigazgatások közti párhuzamra vonatkozó előadásával foglalkozott *Dr. Mariássy Béla* — *Erekly* szemben — állítja, hogy az önkormányzatnak nem a központosítás az ellentéte, hanem a hivatalnoki igazgatás; a központosítás ellentéte pedig — *Concha* kifejezésével élve — a szétponosítás. Nem fogadja el *Erekly* azon nézetét sem, hogy a francia közigazgatás a magyarnál központosítottabb és az önkormányzatot a mienknél rosszabb helyzetben volna. Igaz ugyan, hogy nálunk a megyei bizotts. tagok száma 25,918, a Conseil général-oké pedig csak 2899, ámde ez utóbbiakat a legtágabbkörű általános választójog alapján választják, míg a mi bizottsági tagjaink fele virilista, és a másik felét magas census alapján választják. A Conseil a nemzet akaratát tehát sokkal inkább kifejezi, mint a magyar vármegyei bizottság. Nálunk törvényenél fogva csak két közgyűlést kell tartani; tényleg a legtöbb megyében 4-et tartanak; ezek tartama átlag három, évente összesen 12 óra. Ellenben a Conseil-nek összesen 45-napos két, törvényileg megállapított időpontú ülészaka van. A Conseil-t, tagjai ²/₃-ának kivánságára, a préfet összehívni köteles, mit *Ducrocq* úgy értelmez, hogy a Conseil állandóan permanenciában maradhat; nálunk ily kiváló intézkedés nincs. Míg nálunk a főispán határozza meg, hogy mely napra hívja össze a közgyűlést, addig a Conseil re a törvény mondja ki, hogy mikor (aug-ban és húsvét után) kell állandóan összejönnie. A Conseil-t az államfő (nem a préfet) ok esetén feloszlathatja ugyan, de köteles ezt a törvényhozásnak azonnal bejelenteni, mikor is ez intézkedik az új választás iránt, ha pedig egyáltalán nincs, a negyedik vasárnapon a választás megejtendő és két hét múlva összeül a bizottság. Hevesmegye példája bizonyíthatja, hogy nálunk a bizottság kir. biztos által feloszlatható. A préfet csupán a törvényellenes összeülés esetében oszlathatja fel a Conseilt. Egyetért *Erekly*vel abban, hogy, ha van szakszerű, központi ellenőrzés, akkor mellékes, kinevezik-e a tisztviselőket, vagy választják. Ámde, ha vannak az államban részek, melyeknél nem az államérdekek az első, hanem az ő saját érdekeik, akkor a *kinevezés* rendszere a helyesebb, mely a tisztviselő áthelyezését is lehetővé teszi oda hol tudását az állam kára nélkül érvényesítheti. *Martissy*nak alapos és különösen a részletekre nagy súlyt

fektető előadását a megjelentek általános figyelemmel hallgatták és osztatlan elismeréssel fogadták. *Erekly*, válaszolva *Mariássynak*, ragaszkodik ahhoz, hogy csak két ellentétes fogalom van: központosítás és önkormányzat. Ausztria és a nemzetiségek miatt mi a központosítás és az önkormányzat terén elvek és elméletek szerint nem járhatunk el; s ez az oka, hogy önkormányzatunk sajátságos keveréke az önkormányzatnak és a központosításnak, s benne mindkettőből inkább a rosszat találjuk meg. Önkormányzatunk azonban csak papíron van meg, a valóságban pedig nálunk központosítás van; vagyis a tény és a jog itt ellentétben vannak. A törvény nálunk nem engedi meg a kormányának a megyei bizottság feloszlását. Hevesmegye esetében is *Deak* a feloszlást a kiegyezés, mint saját műve, védelme okából helyeselte. A kir. biztosi intézmény az 1870: XLII. t. cz., mint közigazgatási kodex által, mint ez az indoklásban is kifejezetten volt, megszűntnek tekintendő. Dr. *Rész Mihály* — ellenkezőleg — a kir. biztosi intézményt az évszázados gyakorlatban megnyilvánuló és törvény erejével bíró jogszokás alapján fennállónak tartja. A vitát *november 29-ikén* folytatják.

— **Van-e már «2 perc» gyors-fésűtisztítója?**

— **Betéti-könyvet lopott.** *Palkó* Mária girálti születésű, 29-éves, rovott múltú csavargó nő. 16-ikén, éjjel *Havrilla* Mihálynétől Kassán éjjeli szállást kért és kapott is. Másnap reggel *Palkó* Mária a szekrényt átkutatva, s abból 1400 kor. készpénzt és 1940 koronáról szóló, jelzálogbanki betétkönyvet ellopott, mely betétkönyvre nov. 17-ikén 1400 koronát ki is vett. *Palkó* Mária elfogatott, de nála az ellopott betétkönyv és az 1400 korona pénz feltalálható nem volt. Kétségtehen, hogy a készpénzt és az 540 korona értéket képviselő betétkönyvet valamely ismerősénél megőrzés végett elhelyezte. Mirel a kassai rendőrhatalóság a nagyközönséget azon kéréssel értesíti, hogy a ki a jelzett betétkönyvet és készpénzket hollétéről tudomással bír, azt mielőbb bejelenteni sziveskedjenek.

— **Ápolónői tanfolyam.** Az Orsz. Vöröskereszt-Egyesület miskolci választmánya ápolónői tanfolyamra pályázatot hirdet. A tanfolyamra olyan nők, kik az ápolónői pályára alkalmasak, valláskülönbség nélkül fölvetetnek. A fölvetel iránti folyamodványokat legkésőbb december 10-ikéig, illetőleg június 10-ikéig kell dr. *Köllner Károly*, a miskolci «Erzsébet»-kórház igazgatójánál, benyújtani vagy hozzá postán megküldeni. E tanfolyamban résztvevők, a teljes ellátáson (lakás, fűtés, világítás, mosás és elemezés) kívül, havonként 10 korona zsebpénzben részesülnek. A tanfolyamra való fölvetelre az arra alkalmasokat szives készséggel ajánlja: *Semsey Boldizsárné*, az eperjesi Vöröskereszt-Egylet elnöke.

— **Mit szólnak hegymászásokhoz?** Képzelték csak, én, a ki máskülönb. minden levegőfuvalattól meghűlök, úgy, hogy alig tudok beszélni és torokfájdalmaktól szabadulni, fent vagyok a hegycsúcson komisz, rossz időben, a legnagyobb zivatarban. És nem hűltem meg. És nem lettem beteg. Miért? *Fay-féle eredeti szodeni-pasztillakat* használtam, és mondom nektek, ezek csodát tettek. Igazán szerelmes vagyok ezekben az apró pasztillakba és elhíhetitek, hogy akár úton vagyok, akár otthon, mindenkor készen tartom őket magamnál. Hiszen egy doboz ára csak 1 korona 25 fill. és minden gyógyszerárban, droguista- és ásványvíz-üzletben kaphatók. Magyarország és Ausztria részére főképviselet: *Guntzert W. Th.*, IV/1., Bécs Grosse Neugasse 27.

— **A Sárosvármegyei Takarékpénztár** a magyar koronajáradék 1. évi december hó 1-jén esedékes *szelvényét* már folyó hó 15-ikétől kezdve váltja be minden levonás nélkül.

— **Nyugtázás.** Özv. *Gasch* Jánosné úrnő a diakonissza-alap javára 38 koronát adományozott. Fogadja e nemesszívű adományáért leghálásabb köszönetünket! Az Eperjesi ev. gyámit. Nőegylet nevében: dr. *Szethlo* Jánosné elnök, *Mayer* Endre titkár, *Vogel* Béla pénztáros.

— **Friss dunai halak** minden péntekre előjegyvezhető *Kun* Sándor (ezelőtt *Holécia*) fűszer- és csemege-üzletében.

— **A házbéradó-vallomásokot Eperjesen** dec. 1-jétől 15-ikéig kell a városi adóhivatalban benyújtani. A ki ezt elmulasztja, az, az új törvény értelmében, 1%-kal több házadót lesz köteles fizetni.

— **A rozsdás lombfűrész áldozata.** *Szűts* István bártfai fűszerkereskedő unokaöccse, ki üzletében mint tanuló volt alkalmazásban, szabad óráiban lombfűrészrel foglalkozott. Munkájában véletlenül megebezte kezét rozsdás szerszámmal.

A szerencsétlen, tizennégy éves fiú még akkor is tiltakolta baját, mikor keze erősen dagadni kezdett. Csütörtökön este vették észre hozzátartozói a fiú kintlóságát, de már nem segíthettek. Péntek reggelre meghalt.

— **Piperetárgy-elárúsítók keresztetnek.** A «Késmárk és Vidékének Magyar Iparpártoló Egyesülete» a pipere-mesterséget a titkárja által rendezett tanfolyamokon annyira fejlesztette, hogy ebből háziipari-ág van keletkezésben. E pipere-tárgyak nádából, léczből, raffiából, kákából és szalmafonatokból készülnek, a háztartásnak nélkülözhetetlen eszközei, igen tetszetősök, fölülte olcsók s így megérdemlik, hogy eladásukra a felvidék nagyobb városaiban piac teremessék. Az egyesület titkárja, *Csizmadia* János sóellenőr (Késmárk), szivesen küld, megkeresésre, mintákat az ügy iránt érdeklődő kereskedőknek. Kívánatos volna az egyesület e kezdeményezését más oldalról is támogatni. Késmárkon ezt a mesterséget, a kézimunka-órák keretén belül, jelenleg közel 70 leánytanuló gyakorolja; a felnőttek közül pedig, három tanfolyamon át, körülbelül 40-en tanulták meg, 100-on felül van tehát azoknak száma, a kik a jövőben is folytathatják e munkát, ha megfelelő számú viszontelárúsító akadna, illetve jelentkeznék.

— **Poloskák alapos kiirtását** a petéivel együtt csakis a *Löcherer Cimexin* poloskafirtóval eszközölhetjük, mert a *Löcherer Cimexin*nel érintkező poloskák nyomban elpusztulnak; petéik pedig a *Cimexin* hatása folytán kiszáradnak s többé ki nem kelnek. A *Löcherer Cimexin* mindenütt használható, szövetet, butort, falat vagy festést nem piszkít; nyomot vagy foltot nem hagy. Kapható: *Löcherer* gyógyszerésznél Bártfa, a helybeli gyógyszerárakban és drogueriában.

— **Alakuló-közgyűlés.** A Sárosvárm. Állat- és Madárvédő-Egyesület november 29-ikén d. u. 1¹/₂ órakor Eperjesen a vármegyeház tanácstermében tartja alakuló-gyűlést, a melyen új tagokat is fölvesznek. A közgyűlés tárgysorozata: 1. Elnöki megnyitó. 2. Jelentés a Sárosvármegyei Állat- és Madárvédő-Egyesület alakításának előmunkálatairól. 3. Felolvasás az állatvédő-egyesületek céljairól. Tartja: *Chernel* István földbirtokos, az Országos Állatvédő-Egyesület kiküldötte. 4. Az egyesület megalakulásának kimondása és határozat az Országos Állatvédő-Egyesület Szövetségéhez való csatlakozása tárgyában. 5. Az alapszabályok felolvasása és megállapítása. 6. Az egyesületi elnökség, tisztviselők és 20 tagból álló választmányának megválasztása. 7. Indítványok. A Sárosvármegyei Állat- és Madárvédő-Egyesület alakítását szervező bizottság.

— **A kriványi postai ügynökség,** mely ideiglenesen szünetelt, működését dec. 1-jén újból megkezdte.

— **Petőfi költeményei németül** megjelennek legközelebb *Schnitzer* Ignác szabad fordítása alapján Bécsben, a «Halm és Goldmann» czégnél (I., Opernring 19). A mű hat kötetre fog terjedni, hollandi papíron, művészies díszszel és három fénynyomatú képpel. A német kiadáshoz nagyon ajánló bevezetőt dr. *Berzevicsy* Albert v. b. t. t., a Magy. Tudományos Akadémia elnöke írt. Ára kötetenként 50 kor. Ez az amateur kiadás mindössze 500 példányban jelenik meg s így a mielőbbi előfizetés ajánlatos.

— **Állami segélyek** ügyében a kassai kereskedelmi és iparkamara a következőknek kérelmeit terjesztette föl a kereskedelemügyi miniszterhez: *Bartfai* Játékszerkészítő Szövetkezet. *Zweigel* és *Rubin* hervartói üveggyárosok, *Nagy* Ida tótsóvári csipkeverő, *Rosenberg* Ignác bártfai bádogos és Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet. A kamara továbbá *Kisszeben* városnak hűsvágatási szabályrendelete fölött véleményét nyilvánított.

— **Biztos gyógyhatás.** Mindazok, kik rossz emésztés vagy székrekedés következtében fel-fúvódásban, szorulásban, főfájásban, étvágyhiányban vagy egyéb bajokban szenvednek, a valódi *Moll-féle Seidlitz-porok* használata által biztos gyógyulást érnek el. Egy doboz ára 2 kor. Szétküldés naponta utánvételével *Moll A* gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállítótól, Bécs, I., *Tuchlauben* 9. A vidéki gyógyszerárakban határozottan *Moll A* készítménye az ő gyári jelvényével és aláírásával kérendő.

— **Új czégek.** Az eperjesi kir. törvényszék újabbán a következő czégeket jegyezte be: «Róth és Ungár» szalmahüvely-gyár (Tótsóvár), «Goldmann és Politzer» téglagyárosok (Tótsóvár), «Blüch Mózesné» divatárú-kereskedő (Bártfa), «Klauder Vilmos» fűszerkereskedő (Kisszeben).

— **Az első hó Eperjesen és Sárosvármegyében** az idén kedden, november 23-ikán, hullott. Ritkaság nálunk, hogy a tél aránylag így későn köszönt be.

szám
vel
piéb
nak
az u
igazi
elren
semj
Ez
mü
Az
Aran
Mari
a ta
ligend
kés
intézi
14. s
szigot
előtt
olyan
azt, l
hessen
zettek
teljes
lajjak
az öss
zást n
kiköle
zett re
1-2
tart. c
a szen
—
lade
nek M
kassai
gyűlés
ügymir
az, hog
hatható
földiek
—
házi
plébán
iskola
zon kö
kezők t
püspök,
100-10
50 kor
rona, ö
sóvári r.
díjalap
lomban
adomán
rika) ma
zésére, e
eperjesi
vagy tar
el fog la
tettek új
Bánó Al
Bánó De
egyházak
tású inté
tanára: c
—
lap. M
nagyra e
aranylag
apának n
között, h
igényt kie
lapja, a f
párttól v
kitünő ért
köszönhet
között a
csönöz a
NAPLÓ kar
díszkötés
értéke egy
NAPLÓ ki
művel kés
belépő új
legalább e
második fé
elsőrangú
nagy képp
sével a k
kezik. A c

December 1-en jelen meg a Sárosvármegyei Kalauz!

— **«Tanügyek»** cím alatt lapunk legutóbbi számában, *Végh* Manó héthársi tanító fegyelmi ügyével kapcsolatosan, *Brühl* Menyhért héthársi prépost-plébános az ottani állami elemi iskola gondnokságának elnöke is említve volt. Erre vonatkozólag most az utóbb nevezettől levelet kaptunk, melyben helyreigazítástul annak közlésére kért föl, hogy a tanító ellen elrendelt fegyelmi eljárás *az ő (Brühl) személyével* semmiféle vonatkozásban nincsen.

— **A Felsővízközi Társadalmi Egylet** november hó 21-én, saját helyiségeiben, műkedvelői előadást és utána táncvizsgát rendezett. Az előadás szereplői a következők voltak: *Andrejko* Aranka, *Ondrusek* Róbert, *Körtvélyessy* Juci, *Nebesz* Mariska és *Schermann* Károly. Úgy az előadás, mint a tánczestély igen jól sikerült és azon a vidék intelligenciája is résztvett.

— **Jogi szigorlatokra való készülés megkönnyítése.** Érdekes intézményt honosított meg a Kolozsvárt, Malom-utca 14. szám alatt működő jogi szeminárium. Azon jogszigorlók érdekében ugyanis, a kik szigorlatok letétele előtt Kolozsvártot csak rövid ideig tartózkodhatnak, olyan rendszert honosított meg, mely lehetővé teszi azt, hogy a szigorlatokra a vidékiek *otthon* elkészülhessenek. Az anyag lényegét magukba foglaló jegyzeteken kívül oly jegyzeteket is készített, a melyek teljes rend-z-rességgel az egész anyagot olyként foglalják magukban, hogy a tankönyveket helyettesítik, az összes szigorlati kérdéseket felölelik s a megmagyarázást nélkülözhetővé teszik. E jegyzeteket a vidékieknek kikölcsönzi, s azok abból otthon elkészülve, úgynevezett rekapituláló kurzuson vesznek részt Kolozsvárt 1—2 hétig. Ezenkívül naponként próbaszigorlatokat tart. «Tájékoztató a jogi szemináriumról» című könyvét a szeminárium ingyen megküldi.

— **A 40 koronát meg nem haladó perekben** Ausztriában hozott ítéleteknek Magyarországon végre *nem* hajtása végett a kassai kereskedelmi és iparkamara legutóbbi közgyűlése, *Balla* Adolf tagnak indítványára, az igazságügyminiszterhez fölterjesztést intézett. Ennek indoka az, hogy jelenleg e tekintetben az ausztriai hitelezők hathatósabb jogvédelemben részesülnek, mint a bel-földiek.

— **Adományok iskolai és egyházi czélokra.** A *Kurimszky* János színei plébános kezdeményezésére Lászkán épített r. kath. iskola nagy költségeinek fedezése végett (minden ház körülbelül 1000 korona [!] teher van) a következők tettek adományokat: *dr. Fischer-Colbrie* Ágost püspök, *Tahy* József alispán és *Horváth* Elemér 100—100 korona. Színei *Merse* Félix orsz. képviselő 50 korona, *Zaborovszky* Béla prépost-plébános 4 korona, összesen 354 korona. — *Krucsik* István tót-sóvári r. kath. esperes-plébános az egyházmegyei nyugdíjalap gyarapítására 500, a hernád-zentistváni templomban felállítandó *Maria-oltárra* pedig 633 koronát adományozott. — *Rassa* Istvánnak, a clevelandi (Amerika) magyar evang. egyház lelkészének kezdeményezésére, ezen egyházközség, a folyó tanévtől kezdve, az eperjesi evang. Theol. Otthonban évről-évre egy papvagy tanítófiút, esetleg árva theologust saját költségén el fog látni. Az Otthon javára Eperjesről következők tettek újabb adományokat: *Tahy* József alispán és *Bánó* Aladár vármegyei főjegyző 10—10 korona, *dr. Bánó* Dezső és *Körtvélyessy* Béla 5—5, eperjesi evang. egyházak (5 évre) 20 korona. Az Otthon nagyhivatású intézmény lévén, annak támogatását felügyelőtanára: *dr. Szlavik* Mátás, továbbra is kéri.

— **A legkedveltebb családi lap.** Ma, mikor a budapesti napilapok száma oly nagyra emelkedett, hogy alig van világváros, a hol aránylag annyi újság jelenik meg, a gondos családapának nagyon nehéz a választás a sok elsőrangú lap között, ha olyan lapot akar választani, mely minden igényt kielégítsen. E tekintetben hazánk legrégebbi napilapja, a *PESTI NAPLÓ* újszólván egyedül áll. Minden párttól való teljes függetlensége, nyílt szókimondása, kitűnő értesültsége s gazdag és változatos tartalmának köszönheti a *PESTI NAPLÓ*, hogy ma az összes lapok között a legtöbb előfizetője van. Különös értéket kölcsönöz a *PESTI NAPLÓ*nak előfizetői szemében a *PESTI NAPLÓ* karácsonyi ajándéka: minden évben egy remek, díszkötésű, művészi és irodalmi értékű album, melynek értéke egymaga felér a lap előfizetési árával. A *PESTI NAPLÓ* kiadóhivatala a zidén különösen értékes dísművel készült meglepni előfizetőit, melyet minden most belépő új előfizető is megkap karácsonyra, ha addig legalább egy félévi előfizetési díjat befizetett és egy második félévre magát kötelezi. E mű, a «*Jókai Album*», elsőrangú díszmunka lesz, a mely művészi kiállításával, nagy képnyújtásával s nemesen pompás bekötésével a karácsonyi könyvpiac színczéljének ígérkezik. A «*Jókai Album*» ban *Jókai* Mór életét, munkás

ságát, diadalát jeles frók és esztétikusok egész sor tanulmányban és elbeszélő czikkben írják le. A *Jókai-Album* száznál több finom illusztrációja közt színczélj lesz *Jókai* eredeti festményeinek, rajzainak és maga-faragta szobrainak bemutatása. E képek közt elsőrangú művészek, mint *Munkácsy* Mihály, *Barabás* Miklós, *Horovitz* Lipót, *Ferraris* Artur képei vannak. Az előfizetési feltételekről és az albumról szívesen küld bővebb felvilágosítást, valamint a lapból mutatványszámot a *PESTI NAPLÓ* kiadóhivatala Budapesten.

— **Gyümölcsoltványok kiosztása.** Felhívjuk a gazdaközönség figyelmét arra, hogy mindazok, a kik 1910. év tavaszán gyümölcsoltványokra igényt tartanak, ebbeli igényüket, az oltványok számának és fajának megjelölésével, f. évi december 15-ikéig a gazdasági egyesület titkári hivatalánál jelentsék be, mert a földművelésügyi minisztérium rendelete értelmében csak azok fognak gyümölcsoltványokat kaphatni, kik eziránti igényüket már december 15-ikéig az egyesületnél bejelentették.

— **Egyetlen megbízható módszer** a pezsgő megítélésénél a következő: A megbírálandó pezsgőből töltünk meg egy poharat, úgyszintén egy másik poharat az összehasonlításra kiszemelt pezsgőből is, és hagyjuk állani. Ha a szénsav nagyrészt elillan s a poharak kis é megmelegedtek, akkor hasonlítsuk össze a pezsgőt. A hibás pezsgő émelygős ízű, rendszeren sárgás színű. Nemes jellegét s finom borillatát és világos színét az «*Andrényi* Sec» még órák múlva is megtartja s bármely pezsgővel bátran kiállja a versenyt.

— **A konzulátus útján** érkezett jelentések szerint *Jassyban* két nagy cég fizetéseit beszüntette. A *rustuki* kir. törvényszék *Penhas* Izsák kézmű- és rövidárú-kereskedő, *rustuki* cég ellen a csődöt elrendelt. Részletesebb felvilágosítást a kassai kereskedelmi és iparkamara titkári hivatala nyújt.

— **A Fő-utczán kiosk** építésére kért *Weiszlovits* Miksa, a «*Newyork*»-kávéház tulajdonosa engedélyt. Ebbeli kérelmével azonban őt Eperjes város tanácsa elutasította, mert az utca ezen, szűkebb részén kiosk a forgalmat gátolná. Felebbezése következtében a határozatot Sárosvármegye közigazgatási bizottsága is helybenhagyta.

— **Betegápolási ügyek.** Eperjes város hatósága *Kissely* Mártonnét kötelezte, hogy *Miscsik* János nevű süteménykihordója betegsége által felmerült gyógyköltségeket megfizesse, mert a nevezett ipari alkalmazottja volt és köteles lett volna őt a munkásbiztosító-pénztárnál bejelenteni. Felebbezése következtében az alispán őt a fizetés alól fölmentette, mert *Miscsik* házicselédnek volt tekinthető, kiért gazdája nem felelős. A közigazgatási bizottság — *Miscsik* felebbezése következtében — az alispán határozatát helybenhagyta. — *Dugasz* Zsófia cseléd után gyógyköltségek merültek fel; miután ez csupán anyja ingatlanából volna behajtható, s ez által ennek megélhetése megrendülne, a közigazg. bizottság fölterjesztést intézett a belügyminiszterhez, hogy a gyógyköltséget az orsz. betegápolási alap terhére vállalja át.

— **Mérlegismertető tanfolyam** nyílik meg a kassai m. kir. állami felső ipariskolánál november 30-ikán, mely heti 13 órával december 23-ikéig tart. Ezen tanfolyam azon elméleti és gyakorlati ismeretek megszerzésére nyújt alkalmat, melyekre a lakatosnak a mérlegek megvizsgálása és javítása czéljából szüksége van. Az oktatás elméleti tanításból és gyakorlati demonstrációkból áll s az esti és vasárnap-délelőtti órákban megy végbe. Beléphetnek iparosmesterek és segédek, kik az írás-olvasásban s a számvetés elemeiben jártasak. Jelentkezés alkalmával tanszerek beszerzésére 1 K. fizetendő. Beiratkozni lehet a tanfolyam kezdetéig hétköznap 11-től 12-ig és vasárnap 8-tól 10-ig az igazgatóságnál, hol részletes felvilágosítás is szerezhető. Az oktatás kezdete november 30-ikán este 7 órakor.

Tarkaságok.

Európa hátulról. A szabad-líceumi felolvasáson történt. Sok kis-ember volt jelen; a pódium szélét is körülülték, mint a csirkék. A földgömböt mutatták a vetítő-masínán. A lepedő mögött két kis diák ült, s nézi-nézi a képet. Ugyanis Európa feje itt nem nyugat, hanem kelet felé nézett. Megszóial az egyik: — No, ez furcsa! hiszen nem jól van.

— Dehogy, felel a másik. Tudod, innen Európának a *hátulso* részét látni.

A művész nő bújá. Esti kilencz óra tájban sétál egyszer színpadunk egyik bájos művésznője a Fő utczán, mert az nap szerepe nem volt. Társaságában egyik hölgykollégája volt és egy szőke jogászgyerek. Miről is lett volna szó, ha nem a színházról.

Egyszerre eszébe jut a színházi bírálat, a mely neki nagy keserűséget okozott.

— Mondja, drágám — kérdi lovagjától — ki írja kritikát az EPERJESI LAPOK ba?

A gavallér megmondja

— Én nem ismerem. Hol szokott ülni?

— Az első emeleti erkély 13 ik ülésén.

A művész nő elgondolkozik s azután sóhajszerűen megszóial:

— Ha én azt tudtam volna ...

Cerberuss.

A közönség köréből.

Az «*Eperjesi Szegény Gyermekeket Felruházó Asztaltársaság*» legutóbbi ülésén elhatározta, hogy ezidei felruházási, ünnepélyes közgyűlését folyó évi december hó 19-ikén, vasárnap, este tartja meg a *Palkovits*-féle vendéglőben.

Jelzett napon fogja az asztaltársaság 18—24 szegény eperjesi gyermeknek, az asztaltársaság tagjai és városunk nemeslelkű s emberbaráti czélokra áldozatkész közönségének filléreiből beszerzett öltönyruhácskát és lábbelit karácsonyi ajándéku adni, illetve a felruházási bizottság e napon fogja a kijelölteket a közgyűlésen felruházni.

Midőn az asztaltársaság elnöksége ezen ünnepélyes alkalommal megtartandó közgyűlésre városunk nemes-szívű közönséget ezúttal meghívja, hálás köszönetet mond mindazoknak, a kik az asztaltársaság emberbaráti céljaira adakoztak.

Egyben ezúttal is közli az asztaltársaság összes tagjaival, hogy ugyanakkor választja meg — az asztaltársaság alapszabályai szerint — előjárót s a választmányi tagokat.

Végül az alapszabályok értelmében közhírré teszi, hogy azon eperjesi szabó- és cipész-iparosok, a kik a felruházáshoz szükséges öltöny-ruhácskák és lábbeli elkészítését magukra vállalni hajlandók, az elnökségnél megtudható feltételek mellett, zárt írásbeli ajánlataikat, melyek versenytárgyaláson lesznek fe-bontva, *Koch* János, asztaltársasági elnök közreműködésével kiküldött felruházó-bizottsághoz (*Palkovits*-vendéglő) nyújtsák be. *Az asztaltársaság elnöksége.*

Eperjesi

Tulipánszövetség — Magyar Védő-egyesület

Rovatvezető: *Bohrandt* Lajos egyes. titkár.

Titkári jelentés

az 1908—1909. évről.

Írta és a T. SZ. — M. V. E. 1909. évi október hó 6-ikán tartott rendes év. közgyűlésén felolvasta: *Bohrandt* Lajos, egyes. titkár.

(Vége.)

Vagyunkunk egy részét, a december 30-iki választmányi ülés határozata értelmében, értékpapirokban helyeztük el, melyre vonatkozó bővebb felvilágosítással egyesületünk pénztárosa fog szolgálni jelentésében.

Az Orsz. Magy. Kir. Iparművészeti Iskola igazgatósága vármegyénkben több csipkeverő-főiskolát óhajt felállítani és felkérte fiókunkat, hogy az alkalmas községek neveit közöljék velük. Mi Sárosvármegye alispánja útján megszereztük az egyes főszolgabíró-ságok által beadott, e tárgyra vonatkozó válaszokat és fölterjesztettük azokat az említett igazgatóságnak.

A csipkeverő-tanfolyamok megyénkben, úgy Eperjesen, mint Sóváron, igen szép eredménnyel és nagy-számú tanítvánnyal működtek. A nép ezek révén igen tekintélyes és számottevő keresetre térszen szert.

A helybeli «*Honi Iparcsarnok*» *Mandel* Henrik és *Társ* cég ellen följelentéssel élünk, mivel a «*Honi Iparcsarnok*» kitétel sok félreértésre szolgáltatott okot, a mennyiben nevezett cég nem tisztán csak honi árút tartott raktáron, hanem idegent is. A bíróság *Mandel* Henrik és *Társ* céget elítelte és a «*Honi Iparcsarnok*» cég használatától eltiltotta. E helyütt kedves köteleességet teljesíték, midőn egyesületünk mindenkor szolgáltrakész jogtanácsosának, *dr. Sstehlo* János ügyvéd úrnak önzetlen munkálkodásáért leghálásabb köszönetet mondok.

Márczius 15-ike előtt felhívást intéztünk a megyei tanulóifjúsághoz és megyei összes tantestülethez, hogy csak tisztán magyar-gyártmányú nemzeti-színű szalagokat viseljenek és vásároljanak Felhívásunkra *Gerő* Mihály, választmányunk tagja, helybeli kereskedő, raktárát azonnal hazai-termésű, nemzeti-színű szalaggal látta el.

A kassai fiók játékszerkészítési tanfolyamára részt-vevőt akartunk felküzdeni kiképzés czéljából, hogy az, elsajátítván ezen nagy keresetet biztosító háziipart, majdan vármegyénkben taníttja azt. Sajnos, tervünket nem valósíthattuk meg, mivel felhívásunkra csupán

December 1-en jelen meg a Sárosvármegyei Kalauz!

— **«Tanügyek»** cím alatt lapunk legutóbbi számában, *Vegh* Manó heharsai tanító fejelemly ügyével kapcsolatosan, *Brühl* Menyhért heharsai prépost-plébános az ottani állami elemi iskola gondnokságának elnöke is említve volt. Erre vonatkozólag most az utóbb nevezettől levelet kaptunk, melyben helyreigazításul annak közlésére kért föl, hogy a tanító ellen elrendelt fejelemly eljárás *az ő* (*Brühl*) *személyével* semmiféle vonatkozásban nincsen.

— **A Felsővízközi Társadalmi Egylet** november hó 21 én, saját helyiségeiben, műkedvelői előadást és utána táncvigalmat rendezett. Az előadás szereplői a következők voltak: *Andrijkó Aranka*, *Ondrusek Róbert*, *Körtvélyessy Juci*, *Nebeszní Mariska* és *Schermann Károly*. Úgy az előadás, mint a tánczestély igen jól sikerült és azon a vidék intelligenciája is résztvett.

— **Jogi szigorlatokra való készülés megkönnyítése.** Érdekes intézményt honosított meg a Kolozsvárt, Malom-utca 14. szám alatt működő jogi szeminárium. Azon jogszigorlók érdekében ugyanis, a kik szigorlatok letételé előtt Kolozsvárról csak rövid ideig tartózkodhatnak, olyan rendszert honosított meg, mely lehetővé teszi azt, hogy a szigorlatokra a vidékiek *otthon* elkészülhessenek. Az anyag lényegét magukba foglaló jegyzeteken kívül oly jegyzeteket is készített, a melyek teljes rendszerességgel az egész anyagot olyként foglalják magukban, hogy a tankönyveket helyettesítik, az összes szigorlati kérdéseket felölelik s a megmagyarázást nélkülözhetővé teszik. E jegyzeteket a vidékieknek kikölcsönzi, s azok abból otthon elkészülve, úgynevezett rekapituláló kurzuson vesznek részt Kolozsvárról 1—2 héttig. Ezenkívül naponként próbaszigorlatokat tart. «Tájékoztató a jogi szemináriumról» című könyvét a szeminárium ingyen megküldi.

— **A 40 koronát meg nem haladó perekben** Ausztriában hozott ítéleteknek Magyarországon végre nem hajtása végett a kassai kereskedelmi és iparkamara legutóbbi közgyűlése, *Balla* Adolf tagnak indítványára, az igazságügyminiszterhez fölterjesztést intézett. Ennek indoka az, hogy jelenleg tekintetben az ausztriai bitelezők hathatósabb jogvédelemben részesülnek, mint a bel-földiek.

— **Adományok iskolai és egyházi czélokra.** A *Kurimszky* János színei plébános kezdeményezésére Lászkán épített r. kath. iskola nagy költségeinek fedezése végett (minden házon körülbelül 1000 korona [!] teher van) a következők tettek adományokat: *dr. Fischer-Colbrie* Ágost püspök, *Tahy* József alispán és *Horváth* Elemér 100—100 korona. Színei *Merse* Félix orsz. képviselő 50 korona, *Zaborovszky* Béla prépost-plébános 4 korona, összesen 354 korona. — *Krucsik* István tót-sóvári r. kath. esperes-plébános az egyházmegyei nyugdíjalap gyarapítására 500, a hernád-zenitistváni templomban felállítandó *Maria-oltára* pedig 633 koronát adományozott. — *Ruzsa* Istvánnak, a clevelandi (Amerika) magyar evang. egyház lelkészének kezdeményezésére, ezen egyházközség, a folyó tanévtől kezdve, az eperjesi evang. Theol. Otthonban évről-évre egy papvagy tanítófiút, esetleg árva theologust saját költségén el fog látni. Az Otthon javára Eperjesről következők tettek újabb adományokat: *Tahy* József alispán és *Bánó* Aladar vármegyei főjegyző 10—10 korona, *dr. Bánó* Dezső és *Körtvélyessy* Béla 5—5, eperjesi evang. egyházak (5 évre) 20 korona. Az Otthon nagyhivatású intézmény lévén, annak támogatását felügyelőtanára: *dr. Szlavik* Mátyás, továbbra is kéri.

— **A legkedveltebb családi lap.** Ma, mikor a budapesti napilapok száma oly nagyra emelkedett, hogy alig van világjáró, a hol aranylag annyi újság jelenik meg, a gondos családapának nagyon nehéz a választás a sok elsőrangú lap között, ha olyan lapot akar választani, mely minden igényt kielégítsen. E tekintetben hazánk legrégebbi napilapja, a *PESTI NAPLÓ* úgyszólván egyedül áll. Minden párttól való teljes függetlensége, nyílt szókimondása, kitűnő értesültsége s gazdag és változatos tartalmának köszönheti a *PESTI NAPLÓ*, hogy ma az összes lapok között a legtöbb előfizetője van. Különös értéket kölcsönöz a *PESTI NAPLÓ*nak előfizetői szemében a *PESTI NAPLÓ* karácsonyi ajándéka: minden évben egy remek, díszkötésű, művészi és irodalmi értékű album, melynek értéke egymaga felér a lap előfizetési árával. A *PESTI NAPLÓ* kiadóhivatala a zidén különösen értékes dísművel készült meglepni előfizetőit, melyet minden most belépő új előfizető is megkap karácsonyra, ha addig legalább egy félévi előfizetési díjat befizetett és egy második félévre magát kötelezi. E mű, a «*Jókai Album*», elsőrangú díszmunka lesz, a mely művészi kiállításával, nagy képnyújtásával s nemesen pompás bekötésével a karácsonyi könyvpiac színterének legígéretesebb kiadványává válik. A «*Jókai Album*» ban *Jókai* Mór életét, munkás

ságát, diadalát jeles frók és esztétikusok egész sor tanulmányban és elbeszélő czikkben írják le. A *Jókai-Album* száznál több finom illusztrációja közt színes rajzok és *Jókai* eredeti festményeinek, rajzainak és maga-faragta szobrainak bemutatása. E képek közt elsőrangú művészek, mint *Munkácsy* Mihály, *Barabás* Miklós, *Horovitz* Lipót, *Ferraris* Artur képei vannak. Az előfizetési feltételekről és az albumról szívesen küld bővebb felvilágosítást, valamint a lapból mutatványszámot a *PESTI NAPLÓ* kiadóhivatala Budapesten.

— **Gyümölcsoltványok kiosztása.** Felhívjuk a gazdaközönség figyelmét arra, hogy mindazok, a kik 1910. év tavaszán gyümölcsoltványokra igényt tartanak, ebbeli igényüket, az oltványok számának és fajának megjelölésével, f. évi december 15-ikéig a gazdasági egyesület titkári hivatalánál jelentsék be, mert a földművelésügyi minisztérium rendelete értelmében csak azok fognak gyümölcsoltványokat kaphatni, kik eziránti igényüket már december 15-ikéig az egyesületnél bejelentették.

— **Egyetlen megbízható módszer** a pezsgő megítélésénél a következő: A megbírálandó pezsgőből töltünk meg egy poharat, úgyszintén egy másik poharat az összehasonlításra kiszemelt pezsgőből is, és hagyjuk állni. Ha a szénsav nagyrészt elillant s a poharak kis é megmelegedtek, akkor hasonlítsuk össze a pezsgőt. A hibás pezsgő émelygős ízű, rendszeren sárgás színű. Nemes jellegét s finom borillatát és világszínét az «*Andrényi* Sec» még órák múlva is megtartja s bármely pezsgővel bátran kiállja a versenyt.

— **A konzulátus útján** érkezett jelentések szerint *Jassyban* két nagy cég fizetéseit beszüntette. A *rustuki* kir. törvényszék *Penhas* Isák kézmű- és rövidárú-kereskedő, *rustuki* cég ellen a csődöt elrendelt. Részletesebb felvilágosítást a kassai kereskedelmi és iparkamara titkári hivatala nyújt.

— **A Fő-utczán kiosk** építésére kért *Weisslovits* Miksa, a «*Newyork*»-kávéház tulajdonosa engedélyt. Ebbeli kérelmével azonban őt Eperjes város tanácsa elutasította, mert az utca ezen, szűkebb részén kiosk a forgalmat gátolná. Felebbezése következtében a határozatot Sárosvármegye közigazgatási bizottsága is helybenhagyta.

— **Betegápolási ügyek.** Eperjes város hatósága *Kiszely* Mártonnét kötelezte, hogy *Miscsik* János nevű süteménykihordója betegsége által felmerült gyógyköltségeket megfizesse, mert a nevezett ipari alkalmazottja volt és köteles lett volna őt a munkásbiztosító-pénztárnál bejelenteni. Felebbezése következtében az alispán őt a fizetés alól fölmentette, mert *Miscsik* háziesselének volt tekinthető, kiért gazdája nem felelős. A közigazgatási bizottság — *Miscsik* felebbezése következtében — az alispán határozatát helybenhagyta. — *Dugasz* Zsófia cseléd után gyógyköltségek merültek fel; miután ez csupán anyja ingatlanából volna behajtható, s ez által ennek megjelölése megrendülne, a közigazg. bizottság fölterjesztést intézett a belügyminiszterhez, hogy a gyógyköltséget az orsz. betegápolási alap terhére vállalja át.

— **Mérlegismertető tanfolyam** nyílik meg a kassai m. kir. állami felső ipariskolánál november 30-ikán, mely heti 13 órával december 23-ikáig tart. Ezen tanfolyam azon elméleti és gyakorlati ismeretek megszerzésére nyújt alkalmat, melyekre a lakatosnak a mérleg megvizsgálása és javítása czéljából szüksége van. Az oktatás elméleti tanításból és gyakorlati demonstrációkból áll s az esti és vasárnap-délelőtti órákban megy végbe. Beléphetnek iparosmesterek és segédek, kik az írás-olvasásban s a számvetés elemeiben jártasak. Jelentkezés alkalmával tanszerek beszerzésére 1 K. fizetendő. Beiratkozni lehet a tanfolyam kezdetéig hétköznap 11-től 12-ig és vasárnap 8-tól 10-ig az igazgatóságnál, hol részletes felvilágosítás is szerezhető. Az oktatás kezdete november 30-ikán este 7 órakor.

Tarkaságok.

Európa hátulról. A szabad liczeumi felolvasáson történt. Sok kis-ember volt jelen; a pódium szélét is körülülték, mint a csirkék. A földgömböt mutatták a vetítő-masínán. A lepedő mögött két kis diák ült, s nézi-nézi a képet. Ugyanis Európa feje itt nem nyugat, hanem kelet felé nézett. Megszóial az egyik: — No, ez furcsa! hiszen nem jól van.

— Dehogy, felel a másik. Tudod, innen Európának a *hátulso* részét látni.

A művésznő bújá. Esti kilencz óra tájban sétál egyszer színpadunk egyik bájos művésznője a Fő utczán, mert az nap szerepe nem volt. Társaságában egyik hölgykollégája volt és egy szőke jogászgyerek. Miről is lett volna szó, ha nem a színházról.

Egyszerre eszébe jut a színházi bírálat, a mely neki nagy keserűséget okozott.

— Mondja, drágám — kérdi lovagjától — ki írja kritikát az EPERJESI LAPOK ba?

A gavallér megmondja

— Én nem ismerem. Hol szokott ülni?

— Az első emeleti erkély 13 ik ülésén.

A művésznő elgondolkozik s azután sóhajszerűen megszóial:

— Ha én azt tudtam volna...

Cerberuss.

A közönség köréből.

Az «Eperjesi Szegény Gyermekeket Felruházó Asztaltársaság» legutóbbi ülésén elhatározta, hogy ezidei felruházási, ünnepélyes közgyűlését folyó évi december hó 19-ikén, vasárnap, este tartja meg a *Palkovits*-féle vendéglőben.

Jelzett napon fogja az asztaltársaság 18—24 szegény eperjesi gyermeknek, az asztaltársaság tagjai és városunk nemeslelkű s emberbaráti czélokra áldozatkész közönségének filéreiből beszerzett öltönyruhácskát és lábbelit karácsonyi ajándéku adni, illetve a felruházási bizottság e napon fogja a kijelölteket a közgyűlésen felruházni.

Midőn az asztaltársaság elnöksége ezen ünnepélyes alkalommal megtartandó közgyűlésre városunk nemes-szívű közönséget ezúttal meghívja, hálás köszönetet mond mindazoknak, a kik az asztaltársaság emberbaráti czéljaira adakoztak.

Egyben ezúttal is közli az asztaltársaság összes tagjaival, hogy ugyanakkor választja meg — az asztaltársaság alapszabályai szerint — előjárót s a választmányi tagokat.

Végül az alapszabályok értelmében közhírré teszi, hogy azon eperjesi szabó- és cipész-iparosok, a kik a felruházáshoz szükséges öltöny-ruhácskák és lábbeli elkészítését magukra vállalni hajlandók, az elnökségnél meg tudható feltételek mellett, zárt írásbeli ajánlataikat, melyek versenytárgyaláson lesznek febontva, *Koch* János, asztaltársasági elnök közreműködésével kiküldött felruházó-bizottsághoz (*Palkovits*-vendéglő) nyújtásuk be. *Az asztaltársaság elnöksége.*

Eperjesi

Tulipánszövetség — Magyar Védő-egyesület

Rovatvezető: *Bohrandt* Lajos egyes. titkár.

Titkári jelentés

az 1908—1909. évről.

Írta és a T.-SZ. — M. V.-E. 1909. évi október hó 6-ikán tartott rendes év. közgyűlésén felolvasta: *Bohrandt* Lajos, egyes. titkár.

(Vége.)

Vagyonunk egy részét, a december 30-iki választmányi ülés határozata értelmében, értékpapirokban helyeztük el, melyre vonatkozó bővebb felvilágosítással egyesületünk pénztárosa fog szolgálni jelentésében.

Az Orsz. Magy. Kir. Iparművészeti Iskola igazgatósága vármegyénkben több csipkeverő-fiókiskolát óhajtott felállítani és felkérte fiókunkat, hogy az alkalmas községek neveit közöljük velük. Mi Sárosvármegye alispánja útján megszereztük az egyes főszoigabíró-ságok által beadott, e tárgyra vonatkozó válaszokat és fölterjesztettük azokat az említett igazgatóságnak.

A csipkeverő-tanfolyamok megyénkben, úgy Eperjesen, mint Sóváron, igen szép eredménnyel és nagyszámú tanítvánnyal működtek. A nép ezek révén igen tekintélyes és számottevő keresetre térszen szert.

A helybeli «*Honi Iparcsarnok*» *Mandel* Henrik és Társa cég ellen följelentéssel élünk, mivel a «*Honi Iparcsarnok*» kitétel sok félreértésre szolgáltatott okot, a mennyiben nevezett cég nem tisztán csak honi árút tartott raktáron, hanem idegent is. A bíróság *Mandel* Henrik és Társa céget elítélte és a «*Honi Iparcsarnok*» cég használatától eltiltotta. E helyütt kedves kötelességet teljesíték, midőn egyesületünk mindenkor szolgálatakrész jogtanácsosának, *dr. Sztelho* János ügyvéd úrnak önzetlen munkálkodásáért leghálásabb köszönetet mondok.

Márczius 15-ike előtt felhívást intéztünk a megyei tanulóifjúsághoz és megyei összes tantestülethez, hogy csak tisztán magyar-gyártmányú nemzeti-színű szalagokat viseljenek és vásároljanak Felhívásunkra *Gerő* Mihály, választmányunk tagja, helybeli kereskedő, raktárát azonnal hazai-termésű, nemzeti-színű szalaggal látta el.

A kassai fiók játékszerkészítési tanfolyamára résztvevőt akartunk felküzdeni kiképzés czéljából, hogy az, elsajátítván ezen nagy keresetet biztosító háziipart, majdan vármegyénkben taníttja azt. Sajnos, tervünket nem valósíthatuk meg, mivel felhívásunkra csupán

egy egyén jelentkezett, ki azonban e célra alkalmasnak nem találtatott.

A mult rendes évi közgyűlésünk határozata értelmében Evkönyvet adtunk ki 500 példányban, melyet díjmentesen osztottunk szét.

A mult év végével alakult meg Budapesten az Országos Háziipari Szövetség, melynek tagjai sorába — a mult évi december 30-iki választmányi ülésünk határozata értelmében — beléptünk.

E helyen örömmel jegyzem meg, hogy az általunk mélyen tisztelt *Semsey Boldizsárné* öméltsága, fiókunk tiszteletbeli elnöke, ezen Szövetség igazgatótanácsába bevéltatott.

Vasskó Lajos helybeli gyertyaöntő, szappangyáros és fagygyertyaminta-készítő azon kérelmét, melyben 100 kg.-ig terjedő podgyászra és saját személyére szükségellő mérsékelt vasúti-jegy váltására szolgáló igazolványt kér a m. kir. kereskedelmi minisztériumtól, mivel kérelmét igen méltányosnak és ezen iparág — melynek ő Magyarországon egyedüli képviselője — érdekében igen fontosnak, sőt létkérdésének találtuk, pártolólág terjesztettük fel központunkhoz.

Ugyancsak — mint azt Evkönyvünkben bővebben megfírom — a kiállításon feltűnt több helybeli iparost ajánlottunk figyelmébe az illetékes minisztériumnak.

A GAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ 1909. évi márczius 15-iki számában felhívást intéztünk a magyar gazdaközönséghez, hogy csak magyar gépet, kaszát, ekét stb. vásároljanak. Közöltük egyúttal az efajta hazai gyárak címjegyzékét is.

Folyó évi márczius 28-ikán alakult meg városunkban, igen sikertűt, szép és hazafias ünnepegy keretében, egyesületünknek ifjúsági osztálya: a Sorompó-Liga. Reméljük, hogy ezen fiatal és nagy lelkesedéssel zászlónk alá csoportosult ifjúsággal még eredményesebbé és szivósabbá válik hazafias és nem éppen könnyűnek mondható működésünk. Az Eperjesi Sorompó elnöke *Antal Pál* jogásztisztületi elnök, titkára pedig *Kochlits* Dezső lett. E két név biztosíthat bennünket arról, hogy az ügy jó és kipróbált kezekben nyugszik és eredményeket, sikereket bizonyon fel fog mutatni. E helyütt is kérjük az Eperjesi Sorompót, hogy támogasson bennünket és mi több, harcoljon, buzdítson, lelkesítsen és toborozzon tagokat, híveket *velünk karöltve* a magyar ipartermeknek, a magyar piacnak.

Tagjaink sorából *Károly Arthur*, *Glatz* János, *Kubinyi* Albert, *Schwarcs* Ede és dr. *Schmidt* Gyuláné elhunytak, kiknek emlékét indítványozom jegyzőkönyvileg megörökíteni; 5 tagunk Eperjesről elköltözött, 1 tagnak pedig kilépését — méltányosságából, eltérve alapszabályunk 8. §-a határozatától, mely szerint a tagkötelezettség 5 évig tart — elfogadtuk.

Tagjaink száma az elmúlt év folyamán 56 taggal szaporodott és így tagállományunk, a fentebb említett tagpadást figyelembe véve, 313-at tesz ki.

Ezidén is sajnálattal jelentem, hogy tagjaink tagdíjkötelezettségeiknek igen lanyhán tesznek eleget. Az év folyamán kilépési szándékukat bejelentő tagjainknak pedig tudtára adtuk, hogy kilépésüket tudomásul nem vehetjük, éppen az előbb említett alapszabályunk 8. §-a értelmében.

Ezzel az elmúlt év történetének végére értünk! E szemléletünk alkalmával önként kitűnt, hogy egyesületünk nemcsak létjogosultsággal bír, de szükséges, nélkülözhetetlen alkotás! Kitűnik, hogy teljes odaadással, ügyszeretettel, igaz lelkesedéssel igyekeztünk alapszabályaink «eszés, nemes és magasztos» céljait: nemzetünk fejlődését, megerősödését, önállóságát, — főszűlyt a közgazdasági fejlődésre fektetve — szolgálni.

«Csak tántoríthatatlan kitartás vezethet célhoz; más államokban is így történt a gazdasági erősödés, a népek boldogulása, miért éppen minálunk lenne ez a törekvés sikertelen?»

Feljünk fölött ég a tető, vége kell, hogy legyen a szalmalángnak, örök tűzzé kell válnia a mi lelkesedésünknek.

Vasgyűrűvel vesznek körül ellenségeink, mert boldogtalanok, és elhatározásunkban gyengék vagyunk. De ne félünk ellenségeinktől, bízzunk magunkban és erősek, hatalmasok leszünk, a lehetőség megvan. Három tengert uralt már hajdan ez a Magyarország, lépésről lépésre haladva — nehéz fáradság árán bár — ér föl az ember a legmagasabb hegy csúcsára.

Bluz-selyem

1 kor. 15 fillértől méterje — legutóbbi újdonságok! Postadíjmentesen és már megvámolvá házhoz szállítatik. Gazdag mintaválaszték postafordultával.

HENNEBERG selyemgyáros, Zürich.

Felelős szerkesztő:
Dr. Obetkó Dezső.

Kiadótulajdonos:
Kösch Árpád.

NYILTTÉR.

Vesebajoknál, a húgyhólyag bántalmainál és köszvényénél, a cukorbetegségnél, az emésztési és lélegzési szervek hurutjainál

a Bór és Lithion tartalmu GYÓGYFORRÁS

SALVATOR

kitűnő alkerrel használtatik.

E forrás kiváló tulajdonságai:

Húgyhajtó hatása.

Kellemes ízű. Vasmentes.

Könnyen emészthető.

Teljesen tiszta.

Állandó összetételű.

Első rangú gyógyvíz és diatetikus ital.

Különösen oly egyéneknek ajánlatos, a kik élő életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi vérbőségben, máj- és veseizgalomban vagy hógysavas lerakódásokban, vesehomok és vesekövek képződésében szenvednek.

Orvosi szakvélemények, gyógyeredményekről szóló bizonylatok és egyéb forrásleírások ingyen és bérmentve állnak rendelkezésre.

Eladási árak Eperjesen:

1/2 literes palack	32 fillér.
3/4 „	40 „
1 literes „	48 „

Az üres, tiszta és eredeti Salvator-palackok a következő árakon vétetnek vissza:

1/2 literes palack	6 fillér
3/4 „	7 „
1 literes „	9 „

Eperjesi főraktár: Mikolík Istvánnál.

Mindazon jóbarátok, ismerősök és testületek, kik boldogult férjem elhunytá alkalmából jóleső részvétük és a végtisztességen való megjelenésük által kegyesek voltak fájdalommat enyhíteni, fogadják ezúton is leghálásabb köszönetem nyilvánítását.

Eperjes, 1909. nov. hó.

Özv. Gasch Jánosné.

4852—1909. tkvi sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az eperjesi kir. törvszék, mint telekvi hatóság közhírré teszi, hogy az özv. Luzsánszki Andrásné sóvári lakos végrehajtónak *Schlosser Antal* márkusfalvai lakos végrehajtást szenvedő elleni 200 kor. tökekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az eperjesi kir. törvényszék, az eperjesi kir. járásbírótság területén levő és Sóbánya községben fekvő:

a sóbányai 160. sz. tjkvben A. 1. sor., 169. hr. sz., 191. öi. számú ház- és kertből álló zsellérségnek B. 19. alatt *Schlosser Antal* nevén álló 3/4 részére az árverést cirendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1909. évi december 2-ik napjának délelőtti 10 órájkor Sóbánya községében tartandó nyilvános árverésen a végrehajtási novella 25. és 26. §-ai értelmében el fog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak bánatpénzül 82 kor.-t készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kérelem letenni és a bánatpénzt a végrehajtási novella 25. §-a értelmében kiegészíteni.

Kir. tvszék, mint tkvi hatóság.

Eperjes, 1909. szeptember 19.

Unger Geiza,
kir. tvszéki bíró.

:: December hónapra kiségitő ::

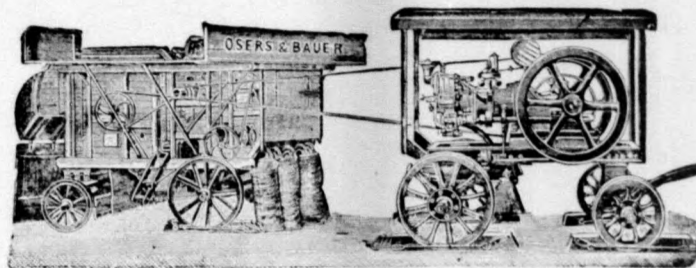
elárúsító kisasszony

felvétetik Theisz Ármin czégnél, Eperjesen.

Egy gyakorlott

gyors- és gépirónó

azonnal felvétetik a Gazdasági Egyesület titkári hivatalában (Vármegyeház).

Osers és Bauer kizárólagos MOTORGYAR
Wien, XX., Dresdnerstr. 31-33a.
Magyarországi fióktelep:
Bpest, VI., Podmaniczky-u. 18.

BENZIN-LOKOMOBIL

cséplőszerelvények a legszolidabb kivitelben.

Benzinmotorok! Szívógázmotorok!

A jelenkor legolcsóbb üzemereje, — 3 fillér üzemköltség óra-lőerőnkint. Több száz telep üzemben. — Elsőrendű, szolid gyártmány!

Kedvező fizetési feltételek. — Költsevetés és árjegyzék ingyen. Benzin-lokomobilos cséplőszerelvények a többek között a következőknek tekinthetők meg üzemben:

Ifj. Rohody Pál, Berzel, Szabolcs m., 4 HP, Farkas Ferenc, Berzel, Szabolcs m., 4 HP, Jeszó Mihály, Csemernye, Varannó mellett, 8 HP, Dörner Károly, Nagyazár, Gálszecs mellett, 10 HP, Ziegler Zsigmond, Mogyorós, Mándok mellett, 4 HP, Kovács Albert, Berencs, Patroha mellett, 4 HP. cséplőszerelvény.

ROPS

biztonsági gyorsfőző.

Tűzveszély kizárva.

Ha felborul, elalszik. Szesz ki nem folyhat.

Szeszfogyasztásban igen takarékos.

Kapható minden jobb vasárú- és háztartási cikkeket árusító üzletekben.

Ha valahol nem kapható, sziveskedjék hozzánk fordulni.

— Képes prospektus ingyen és bérmentve. —

ROPS Fémárú Részv.-Társ.

BUDAPEST, V., Külső-Váci-út 74/21. sz.

Helybeli elárúsítók:

Dahlström Károly, Lavotha Ödön, Luchs

Ede és T². Moskovits Gyula, Tauth Viktor.

A Nagy Gábor-féle **DELAWARE** szőlőfaj

az egyedüli, melynek termesztéséhez semmiféle tudomány vagy gyakorlat nem kell, még az is elbánc vele, a ki soha szőlőtvet nem kezelt. Minden szállítványhoz utasítás mellékeltek ingyen és ebből kinézheti mindenki, hogy miként ültesse el, kezelése pedig metszés, kapálás és felkötésből áll, más dolog nincs vele, mert ezt oltani, permetezni, kénporozni nem kell; nem árt ennek a fillokszera és bimbója, vesszője téiben soha el nem fagy. Holdankint átlag 35 hektoliter terem s egy bimbójából 3—4 fűrt fejlődik. Valódi bőtermő, legnemesebb faj ez, melyet azonban nem szabad összetéveszteni más, ugyanily név alatt forgalomba hozott hitvány fajjal, ügyelni kell arra, hogy Nagy Gábor-féle fajt kapjunk, mert csak ez a valódi A valódi Nagy Gábor-féle Delaware-szőlő olyan bort ad, mint az aszú, édes és erős, igen kellemes zamattú és kétszer annyit ér, mint más borok. Kóstolónak egy üveggel bárkinék küldök 1 koronáért.

A DELAWARE-szőlő bővebb leírását, természetének királyi közgyűzővel hitelesített eredeti fényképfelvételét szíves kivitelben, továbbá a szöveg közé nyomott 40 szép képet tartalmazó

képes árjegyzéket ingyen és bérmentve

küldöm mindenkinek, a ki velem címzett tudatja. Okvetlenül kérje még ma ezt a tanulságos tartalmú árjegyzéket, mely a szőlőoltványokról, lugasültetésről is ad részletes, helyes útbaigazításokat.

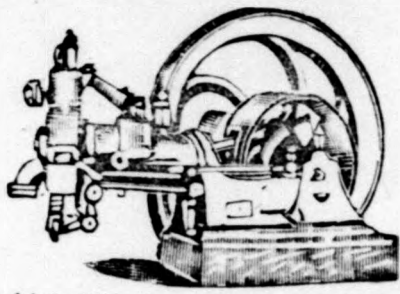
Nagy Gábor szőlőnagybirtokos, Kóly.

Posta-, távirda- és távbeszélő-állomás.

— Levelés magyar, román, horvát, szerb és német nyelven. —

Drezdai Motorgyár Részv.-Társ.

Németország egyik legrégebb és legnagyobb motorgyára.

Szállít szakkörökben elismert, legjobb gyártmányú benzin-, nyersolaj-, gáz-, petroléum-motorokat és lokomobilokat, valamint szivógázmotorokat.

Meglepő ujdonság!
EGYETEMES GENERATORUNKKAL
a tényleges lóerő
óránként ^{csak} **1 fillérbe** kerül.

Vezérképvelet:

Gellért Ignác és Társa

Budapest, Teréz-körút 41. sz. :: Telefon 12-91.
Legmesszebbmenő jótállás! Kedvező fizetési feltételek!

A Schaumann gyógyszerész-féle

GYOMORSÓ

összetételében újonnan javítva, több mint 30 év óta legjobb sikerrel bevezetve, állandóan a legjobb szer mindennemű gyomor- és bélbetegség és étvágytalanság ellen. Nélkülözhetetlen a jó emésztés szabályozására és fenntartására. Kinek soványodási hajlama van, szintén naponta kétszer használ gyomorsót.

Egy doboz ára 1.50 kor. Szétküldés — legalább is két doboz — postán naponta. Kapható minden gyógyszer-tárban és droguériában.

Főraktár Schaumann Gyula gyógyszerész chem.-pharm. laboratóriumában, Stockerau, Wien mellett.

Nádpáripa- liliomtej-szappan.

Legenyhébb szappan üde arcbőr biztosítására és szeplők ellen.

Mindenütt kapható!

Köhögés, rekedtség és narut ellen nincs jobb a Réthy-féle pemetefü-czukorkánál.

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utanzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!

EPERJESI TAKARÉKPÉNZTÁR.

Meghívó.

Az alapok emelése s az alapszabályok módosítása végett mai napra egybehívott rendkívüli közgyűlés — az alapszabályok 27. §-a által követelt részvényesek számának hiánya miatt — megtartható nem lévén, a rendkívüli közgyűlés újabb határnapjául

1909. évi december hó 14-ik napjának

d. u. 3 órája, Eperjes sz. kir. város tanácstermébe tüzetett ki.

A miről a t. cz. részvényesek azzal értesítettek, hogy a közgyűlés az újabb határnapon a megjelent részvényesek számára való tekintet nélkül lesz megtartva.

Eperjes, 1909. évi november hó 25-ikén.

Az Eperjesi Takarékpénztár igazgatósága.

Tárgy:

1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság együttes indítványa az intézet részvénytökéjének fölemelése iránt, 600 darab új részvény kibocsátása által.
2. Indítvány az intézeti alapszabályok egyes §§-ainak módosítása iránt.

Jegyzet. Meghatalmazások az igazgatósághoz 1909. évi december hó 14-ik napjának d. e. 11 órájáig terjesztendő be; — később beterveztett meghatalmazások figyelembe nem vehetők.

HARTMANN EMIL ÉS GYULA

eperjesi szesz- és likörgyárak Szebeni-út 9.
rum- és likörgyárában (rég. 10.)

a szesz- és italoknak kismértékben való elárúsíthatási engedélye következtében **zárt üvegben is a legjobb minőségű**

likör, rum és borovicska

jutányos áron kapható. Különösen ajánlható

= 10-éves, kitünő minőségű =

húsvéti szilágyi szilvórium.

Modern, a mai kor igényeit minden tekintetben kielégítő **gőz- és kádfürdőmet**
a Fürdő-utca 8. szám alatt

„Hungária“ gőz- és kádfürdő

néven megnyitottam.

Modern berendezés, villanyvilágítás és gőzfűtés az összes helyiségekben.

Ajánlom vállalatomat a n. é. közönség szives pártfogásába. **Pelách Sámuel** okl. fürdőmester, fürdőtulajdonos.

Ruhák műtisztítása!

Eperjes, Rózsa-utca 4. sz. a., Semsey-féle házban, szemben a Berger-kávéházzal.

Van szerencsém a helyben és vidéken lakó nagyérdemű közönségnek becses tudomására hozni, hogy a Rózsa-utca 4. sz. alatti

műtisztító-intézetemben

mindenféle **pecsétetes ruhák** olcsón és jól tisztítatnak s javítottatnak, legyen az tinta-, zsír- vagy akármily foltokkal; nemcsak férfi-ruhák, de női-ruhák is egyaránt, mindenféle színben, tisztítatnak, javítottatnak és vasaltatnak — egyszóval minden, a mi csak posztó, szövet és kelme.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, maradok — kiváló tisztelettel

SIKORSZKY PÉTER ruhaműtisztító EPERJESEN

Rózsa-utca 4. sz. a., az udvar közepén balra — a Berger-kávéházzal és a cipész-üzlettel szemben.

Olcsó árak, szép tisztítás és javítás!

Kérem csak a Sikorszky-féle műtisztító- és javító-intézetet keresni, mert ez a legkitünőbb és patent; ott legolcsóbban, legszebben és a legjobban lehet tisztítatni, javítottatni és vasaltatni, gyorsan és pontosan.

5500
közjegyzőleg hitelesített orvosi és magánbizonyítvány igazolja, hogy a

= KAISER-féle =
MELL-KARAMELLÁK
a 3 fenyővel

a Köhögést

rekedtséget, hurutot és nyalkasodást, torokhurutot, gőrcsőt és hókhurutot a legjobban távolítanak el. Csomagok ára 20 és 40 fillér, doboz 60 fillér.

Kapható:
SCHOLZE ALFRÉD
cukrászdája- s kávéházában és
LEFKOVITS EMIL
fűszer- és csemege-kereskedésében EPERJESÉN.

A legjobb bőrfényesítő

Egyedüli gyártója:
Székely és Társa Kassa

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor és altest-bántalmak, gyomorgörccs és gyomorhív, rögzött székrekedés, májbántalom, vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ara egy lepecsételt eredeti doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel. A Moll-féle sóborszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító beuörzölési szer köszvény, csúsz és a meghűlés egyéb következményeinél legismertebb népszerű.

Egy önzott eredeti üveg ára 2 kor. Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és nő-szappan a bőr gyökeres gondozására és apólasására úgy gyermekek, mint felnőttek számára.

Egy darab ára 40 fillér. Öt darabé 1 korona 80 fillér.

— Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva. —

Fő-székhelye:
Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által
Bécs, I., Tuchlauben 9.

— Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesítettek. —
A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régiónak bizonyult házi szer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvénynél, oszúznál és meghűléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ara üvegekben K-80, K1.40 és K2.- és ügyszólván minden gyógyszertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. Dr. Richter gyógyszerésztára az „Arany oroslánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

SÁROSVÁRMEGYEI TAKARÉKPÉNZTÁR

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG : EPERJES : FŐ-UTCZA 79. SZÁM

Telefon-szám 11. Postatakarékpénztári cheque-számla 21,815.

Foglalkozik a pénzügyi üzletek minden ágával. Elfogad

betéteket **4% netto** kamatozással.

Takarékperselyek kölcsönadása.

Kölcsönöket nyújt váltókra, értékpapírokra, ingatlanokra, arany- és ezüst-tárgyakra, mérsékelt kamat mellett.

Bevált idegen pénzeket, szelvényeket és kisorsolt értékpapírokat.

Átutalásokat Amerikába legjutányosabban közvetít.

Azonnal bérbeadó

modern úri-lakás

Eperjesen, a Fő-utca 42. sz. ház Kossuth Lajos-utcai első emeletén.

A lakás áll: 6 szoba, előtér, fürdő, angol-closet, konyha, cselédszoba, kamarából és hozzávaló pince- és fakamarából. Mosókonyha a házban. Vízvezeték és villamosvilágítás már bevezetve.

Jakobovics Ármin és Testvére

első kassai butor-mintaterme és butor-áruháza

Kassán, Fő-utca 39. szám alatt (saját házában)

Telefon 171.

a székesegyházzal szemben.

Telefon 171.

Raktáron tartunk mindig legnagyobb választékú készletet szitárdan dolgozott butorokból, minden, most használt fában és stiben, úgymint: teljes

háló-, ebédlő-, úriszoba- és szalonberendezésekből,

luxus-, fantasia- és ülőbutorokból, szőnyegdivánok, ottománok és mindennemű matrácokból; úgyszintén elvállalunk mindennemű díszítési és kárpitosmunkákat is. Továbbá nagy raktárt tartunk szőnyeg- és függönyökben.

Raktár előszoba- és konyhabutor-berendezésekből.

Szolgáljon továbbá a nagyérdemű közönség becses tudomására, hogy a főpapság, tisztikar, magasabb hivatalnokok és magánosok részére, valamint teljes mennyiségű berendezéseket úgy helyben, mint vidéken

kedvező fizetési feltételek mellett szállítunk.

Dús raktár mindennemű rézbutorokban.

Speczialisták modern angol bőrbutorokban.

A nagyérdemű közönségnek figyelmébe ajánljuk a most létesített külön osztályt

tömörfa (massiv) butorokban,

a mennyiben egy elsőrangú tömörfa-(massiv)-butorgyárnak a kizárólagos elárúsítását, illetve képviseletét Abauj-Torna-, Zemplén-, Sáros- és Szepesmegyék részére átvettük, és ezen kitűnő gyártmányból jutányos árszabás mellett állandó nagy raktárt tartunk. Különösen ajánlható ez a tömörfabutor szállodák, fardőhelyek és villák berendezésére.

Képes arjegyzék kivanatra bérmentve.

Oh jaj! Köhögés, rekedtség és elnyájkasodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillai,

az etvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.
Próbadohoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:
„NADOR” GYÓGYSZERTÁR
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Egger mellpasztillája csakhamar meggyógyított

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Eperjesen kapható: Korn Vilmos, Kovaliczky Pál, Molitorisz István és Williger Pál gyógyszertárakban.
Bártfán: Löcherer Gyula és Tirscher István gyógyszertárakban.